

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

v upravi prejeman mesečno K 1-90

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 v
za trikrat . . . " 10 v
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Slovenski Nathanovci.

Kar smo pričakovali, se je točno zgodilo. »Slovenski Narod« je začel delati reklamo za jubilejne slavnosti zjedinjene Italije. Ni je pod božjim solncem tako trapaste misli, da je naši liberalci ne bi pobrali, ampak tale njihova najnovejša zasluga krono. Slovenski liberalci so s svojim pozivom, naj se tudi Slovenci pridružijo proslavljanju zedinjenja Italije, dokazali, da hočejo svojo vlogo političnih norcev igrati dosledno dalje.

Najprej vprašamo, kako more kak Avstrijec tako globoko pasti, da bi se ob spominu na Magento in Solferino mogel navduševati za letošnji jubilej laškega kraljestva v Rimu? Znanj Harden pravkar v svoji »Zukunft« dokazuje, kako malo modro bi bilo, če bi se bil dal nemški cesar pogovoriti prisostvovati rimskim slovesnostim. Če pustimo Vatikan popolnoma pri strani, zakaj naj bi šli Nemci k laškim nacionalnim praznikom v Rim, ko pa se Lah še nikoli niso udeležili nobenih nemških nacionalnih slavljev? Zato, da si cesar Viljem in kralj Viktor Emanuel zatrdita medsebojno zavezništvo, o katerem Nemci dobro vedo, da nima zanje pol groša vrednosti, so Benetke zaleteli dobre. Lah bo prišel, kamor ga poš povabil, ker trozveza je zazdaj le njemu v korist, kadar nam bo mogel v arbet pasti, bo to z veseljem storil. Zato se ne izplača potovati v Rim, pa se zameriti vsemu katoliškemu svetu in proslavljati dogodke, ki najstarejšemu in največjavnejšemu suverenu Evrope, cesarju Francu Jožefu I., ne dovoli obiskati Italije. Laško prijateljstvo ni toliko vredno. Če se Nemcem ne zdi potrebno oficijelno proslavljati laški jubilej po vladarju, zakaj naj Avstrijci tožijo, da ostane doma cesar Franc Jožef? Naš cesar, ki je bil sam na bojnem polju na lombardskih ravninah! Sicer pa je sploh sramotno za vsakega Avstrijca, če na kakršenkoli način agitira za proslavo laškega jubileja, ker svojih porazov nihče ne bo šel proslavljati. Kdaj se je še slišalo, da bi Francozi šli zavoljo mednarodnega miru v Berlinu proslavljati zedinjenje Nemčije, ki je zanje združeno s spominom na Sedan? Naši liberalci pa hočejo, naj bi šli mi v interesu svetovnega miru podajati v Rim roko garibaldincem! Francozi bi šli veliko lažje v Be-

rolin kakor mi v Rim, ker so imeli leta 1870 opraviti s poštenim nasprotnikom in samo z njim, mi pa smo morali svoje italijanske provincije pustiti nasprotniku, ki je edinole s pomočjo svojih zaveznikov, z zvijačo, dosegal uspehe, sam pa je bil od nas vedno le tepen s svojimi iz vseh vetrov zbranimi capinskimi vojaki in brigantskimi bandami.

Avstrijec, ki se letos za rimske slavnosti navdušuje, ni vreden svojega imena! Če vladarji in diplomati Lahom v svojem jeziku, ki je zato ustvarjen, da misli skriva, čestitajo, to je nekaj drugega. Navduševati se pa za Lahe in bobnati zanje, tega pošten in dostojen avstrijski domoljub ni vstanu!

Še menj pa se moremo za jubilej zedinjene Italije zavzemati kot Slovenci. Ali se naj pridružujemo tistim slovesnostim, na katerih se bodo slavile »zmage« laškega orožja nad tistimi avstrijskimi vojaki, med katerimi je bilo toliko in toliko tisoč slovenskih in hrvaških fantov? Ali je bedak ali je lump, kdor more to misel zagovarjati. Mi naj gremo v Rim poslušati tiste strupene irendentarje, ki bodo s svojo sicilsko fantazijo v svojih govorih slikali, kako so padali v bojih za svojega cesarja zvesti slovenski sinovi! »Narod« se izviža, češ, saj tega ni treba slaviti, slavimo samo nacionalno idejo, ki je slavila v zedinjenju Italije svojo zmago. To so prazne besede. Če je to res, potem bi naši liberalci morali popolnoma dosledno proslavljati tudi tisti dan, ko bi nam Lah še Trst kot mesto, Piran, Poreč, Rovinj, Pulj, Furlanijo in Trident ugrabili, zakaj to so laški nacionalni kraji! Ali sploh niti tako zabiti liberalci vedo, kaj bodo Lah v Rimu pravzaprav proslavljali? Mar samo zedinjeno Italijo? Ne, proslavljali bodo »Italijo bodočnosti«, proslavljali v resnici še ne zedinjeno Italijo! Če naše liberalce potem še miha v Rim objemat irendentarje, veselo pot!

Kdo pa vodi vse te jubilejne prireditve? Rimski župan, eksponent ne samo framonstva, temuč tudi irendente, prosi Ernesta Nathana, ena najnesramnejših figur na celem svetu, ki ga tudi poštene Lah le zaničujejo. Kdor bo letos šel tega cigana pozdravljati, bo dokazal, da ga je vreden. Le pomislimo nečuvno predznost tega človeka, ki se ga morajo Judi sramovati, da taka kreitura pripada njihovemu rodu, ki je že toliko slavnih mož rodil.

Avstrijski nemškonacionalni poslanec Steinwender, ki ima vsake kvatre kakšno originalno idejo, je sklenil letos s svojimi tovariši v Rim romati. Mož je najbrže tako naiven, da misli, da bo s tem, če Nathana objame, mir med Avstrijo in Italijo utrdil, ki ga velikoboj pametni ljudje kakor je koroški Sokrates Steinwender ne morejo. Zdaj pa poslušajte: Nathanovci so Steinwenderju izporočili, naj ne pride v Rim, če ne poskrbi, da bo avstrijski parlament še preje rešil laško fakulteto! Talaški cigan hoče avstrijski parlament komandirati! In k temu človeku bodo nemški liberalni poslanci kljub temu romali, kakor so večkrat iz strahu pred »Neue Freie Presse« sklenili. Nathan jih bo že pardoniral, saj je zadovoljen, če ga sploh kdo pride pogledat. Našim liberalcem pa svetujemo, naj se Steinwenderju in Doberniku in ostalim nemškim romarjem pridružijo, še kakšno slovensko bandero naj s seboj vzamejo, da jih bodo irendentarji še bolj veselili. Da bodo te »brate iz julijske provincije« prijazno sprejeli, ni dvoma, posebno če povedo, da niso daleč od Trsta doma in da so vsakomur z veseljem naprodaj. Morebiti lahko še z Nathanom kakšen pakt sklenejo kakor so ga z Nemci.

Posebne vrste ljudje so naši liberalci. Samo domišljevati se zavoljo tega ničesar ne smejo: med neumnimi so brez vsakega dvoma najbolj neumni. Ko je izbruhnil spor med Avstrijo in Srbijo, so hoteli za Srbijo kar iz kože skočiti; ko Lah slave na račun Avstrije rešeno Italijo in se bodo obenem spominjali tistih krajev, ki bi se tudi le na račun Avstrije dali še rešiti, tolče »Narod« na boben, da bi se Slovenci tudi tej reči pridružili. Če se bodo Mongolci v centralni Aziji kedaj spomnili, da imajo na podlagi evropskih pohodov njihovega prednika Čingiskana tudi nekaj pravice do Avstro-Orgske, bodo naši liberalci gotovo z njimi.

Da se gre našim liberalcem pri tej priliki najbolj za to, da bi žalili papeža, je jasno. Grda hinavščina pa je, da pri tem naglašajo, da jim je zgolj za prijateljsko razmerje med Avstrijo in Italijo. Ta laž se da kar z obema rokama prijeti. To vsak otrok ve, da ravno papež najbolj želi miru med Avstrijo in Italijo, ker je to najboljši pot, da se doseže sporazum v perečem rimskem vprašanju. Tisti, ki na vojsko hujskajo, so laški liberalni irendentarji. Oni hočejo z vojsko Avstrijo oslabil, da ne bi mogla

se za Svetega Očeta zavzemati in da bi slednji bil potem popolnoma izoliran! Tako je; ravno narobe, kakor »Narod« slepari! In avstrijski liberalci laškim v tej nameri le pomagajo, ker s tem, da dajejo jubilejnim slovesnostim v Rimu demonstrativen značaj zoper papeža, dražijo ogromno večino avstrijskega katoliškega ljudstva. To se ne pravi delati za mir, to se pravi, delati naravnost za nesporazumljenje!

Naši liberalci so se zopet razkrinkali. Pravzaprav pa to ni bilo potrebno: naše ljudstvo jih že zdavnaj pozna kot sovražnike vsega, kar je vzor vsakega Avstrijca in katoličana. Čemu se liberalci tako trudijo, da dan na dan podajajo za to nove dokaze? Le pojte k Nathanu, pa pri njem ostanite!

Državni zbor.

Iz državnozbornih poročil nemških listov posnemamo:

Poslanec Roškar za kmečke pravice.

V večerajšnji seji državnega zbora je govoril, kakor poročajo nemški listi, poslanec »Slovenskega kluba« Roškar. Svoj govor je pričel slovensko in nato nemško povdarjal, zakaj za propada kmetijstvo. Zahteval je, naj se izboljšajo planinski pašniki, osobito na Spodnjem Štajerskem, kjer se je že zelo malo storilo. Brez državne podpore se kmetijstvo na Spodnjem Štajerskem ne bo nikdar dvignilo, ker štajerski deželni odbor nič ne stori za Spodnje Štajersko, kjer stanujejo Slovenci. Oblasti ne pripoznajo bede, ker ne poznajo ljudstva in njegovega trpljenja. Zalostno je, ker se dozda ni moglo preprečiti delovanje razkosovalcev kmečkih posestev. Govornik se pritožuje, ker na Spodnjem Štajerskem še niso razdelili vsot, ki so namenjene za povzdigo živinoreje, dasi manjka plemenske živine.

Ostali govorniki

Kotlař, Budy, dr. Buzek, Nienrist, Sceyde, Lesy, Biankini, Faidutti, Pirker in Ceglinski govorijo po Roškarju o pritožbah in zahtevah kmečkega stanu po posameznih pokrajinah. Vsi govorniki so naglašali, kako potrebno je podpore avstrijsko kmečko prebivalstvo, da ne propade. Ob 5. uri popoldne se je seja zaključila. Prihodnja seja zbornice bo v petek ob 11. dopoldne.

LISTEK.

Invalidova povesl.

Po francoskem izvirniku. — Leo Fatur.

»Hočem!« se je odzval Bolivar. »Hočem biti vaš osvoboditelj, vaš Napoleon.« Poklical je in ustali so divji sinovi vroče zemlje, prihiteli so iz širnih prerij na klic svobode. Čudno, kako je razvnela takrat ta beseda moška srca. Prvi, ki je bil prihitel na Bolivarjev klic iz širnih prerij, je bil Paez. Iz Ljanerov, divjih pastirjev, je organizoval čvrst bataljon. Ker je obstajala vsa obleka teh pastirjev iz kotoninastih gat, jih je imenoval: Deseamisados, t. j. brezrajčniki. To so bili kolumbijski Sansculotti, ekipirani in montirani zelo po ceni. Pri štirinidesetih stopinjah vročine jim pač ni bilo treba težke suknje, njih edino orožje je bila sulca. Ta jim služi tako zvesto, kakor nam puška in umori človeka ali vola, ki je predešet korakov pred sulcičevom, da ga trideset se predno sluti človek ali žival smrt. V hipu ko zagledaš Ljanera, ti visi že na goltancu. Če imaš morda toliko časa, da se pripraviš v bran: Potegneš sabljo — on ti je že za brbtom. Ti si domišljajš še, da mu orekolješ glavo — pa si že naboden ka-

kor muha na igli. Tak je Ljaner. Nagel, neusmiljen. Vojaške prtljage, topov, bolniških in blagovnih voz — vsega tega ne pozna Ljaner. Kjerkoli se ustavi v širni preriji, mu pošlje previdnost o pravem času kosilo in večerjo. Kar sami jim pridejo naproti trume divjih volov. In komaj zaklane, so te živali že napol pečene, sinovi prerij uživajo tudi svoj »befsteak«; za posledke po kosilu jim je čaša palmovoga soka, za žejo pijo kobilje mleko. — Oprava in življenje take konjenice ni stala vlado niti vinarja. Ko so poklicali meščani kolumbijski Paeza na pomoč, so se začudili močno nad njegovo skoraj nago konjenico. Še bolj pa so se začudili, ko so podili taki divjaki izurjene španske vojake. Da si videl mladi prijatelj moj Ljanere na ravninah Aetagne. Apaure in Casanese! Tri tisoč jih je bil zbral Paez in vsak od njih je odtehtal, na mojo vero deset Špancev! Predno je sestavil Bolivar načrt boja, je razbil Paez vrage. General Murillo, ki si je štel za čast, da se je bil s francoskimi generalli, se je čutil uzaženega, ker ga je pobil general, ki ne ve niti v sanjah, kaj da je vojaška taktika. Pa je bil le pobit. Jasno je, da ne bi postavili pri nas Paeza za brigadirja, njegovim divjakom pa je bil malik, oni so ga slavili nad Bolivarja, še celo nad Napoleona. Vendar ni bil Paez nikdar ošaben. Je-

del je z vojaki meso divjih volov, konj, spalval je na zemlji in planil vedno prvi na sovražnika, na katerega število in moč ni gledal nikdar. Za njim so skočili njegovi Ljanerji — rjovelji so, leteli — Španci so bežali. — K taki armadi sem bil prišel leta 1816. Res sem obstal, ko sem zagledal brezrajčnike. Videli so to in krohot, nepopisljiv divji, je šel po taboru: »Ta je vajen Napoleonovih svetlih epaulet« — »pariški gizdalin« — »napravil se je za parado«. — Bila je res še vedno čedna moja uniforma, ponosen sem stopal naprej, ne da bi se zmenil za krohot, ki je umolknil, ko sem stal pred generalom. Paez je sedel na golih tleh in igral na umazane karte z Bolivarjem. Ta je sprejel laskavo francoskega častnika. Zagotavljal me je, da sem dobrodošel in da ima dovolj krogel za tiste, ki ljubijo take igranje. Pozneje sem se prepričal, da je skrbel Bolivar res bolj za strelivo, kakor za drugi proviant. A bil sem prijatelj vojne, še mlad in se nisem brigal za take malenkosti, tudi nisem sklepal nikdar računa z ljudovlado za svojo službo, bal sem se, da jo spravi taka zahteva v neugodnosti. — Bolivar me je vprašal h kateremu oddelku vojske želim, odgovoril sem, da k najhrabřejšemu. Hotel sem pokazati tem divjakom, da ni Napoleonov vojak samo za parado. »Najhrabřejši so Ljanerji.«

je zavpil Paez, vrgel karte z roke in mi stiskal desnico: »Vi ste moj mož«. — Tako sem postal Paezov častnik in imel sem priliko, na mojo vero, čuditi se njegovim ljudem. Ti Ljanerji, hujši so od Beduinov, toda boljši od Kozakov. S svojim konjem žive kakor brat z bratom. V njihovih neizmernih prerijah bi lahko imela konjenica vsega sveta svoje vaje in svojo pašo. Na stoletja ji ne bi zmanjkalo prostora ne klaje. Streha Ljanerov je nebo, maravedov, kruh, vseh potreb našega življenja ne poznajo. Bog jim daje meso, mleko, svež zrak — to jim je dovolj. — Generala tako divje konjenice si je predstavljaj svet za pravega dijaka. Pa ni bilo tako hudo. Resnica je, da ni bil kolumbijski Murat tak gizdalin kakor francoski, ki se je mazilil predno je šel v bitko in si žgal lase; pa če tudi ni dal Paez dosti na svojo zunanjost, če je bil tudi surov, vendar ni bil popolnoma brezčuten. Ljubil je tudi šalo, ki pa, seveda, ni bila prenežna. Da pa ni prizanesel nobenemu ujetemu Špancu, je bila kriva zgodba, v kateri sem igral tudi jaz, in sicer precej žalostno ulogo, pa predno jo povem, naj ti povem prijatelj, kakšne so bile Paezove šale.

(Dalje.)

dne, ko se bo tudi glasovalo o raznih resolucijah.

Italijanska fakulteta.

Nemški listi poročajo: Jugoslovanska kluba sta včeraj konferirala glede na italijansko fakulteto. Naglašajo se, da so Slovenci sicer opustili obstrukcijo proti zadevi sami, a da nimajo nikakega povoda, da pospešijo rešitev predloge. V razgovorih z ministrskim predsednikom se ni nikdar sklepalo, da se mora rešiti predloga o laški pravni fakulteti že pred majnikom in da zato nimajo povoda na željo Nemcev zdaj zadevo hipoma preklestiti. Slovenci zavzemajo stališče, da prepuste to skrb Nemcem. Sklenilo se je, da se tudi v »Slovanski Uniji« zavzame to stališče.

»Slovanska Unija« se je pridružila sklepom Jugoslovancev in izrecno naglašajo, da hočejo s hitro rešitvijo predloge o italijanski fakulteti demonstrirati Nemci, tista stranka, ki je razbila laško fakulteto v Wiltnu. Sprejela se je resolucija, ki naglašajo, da »Slovanska Unija« nima nikakega povoda se zavzemati za to, da se reši laška fakulteta še pred Veliko nočjo in ker je nujnejše, da se pravočasno rešijo rekrutna postava, začasni proračun in bančna predloga.

Proračunski odsek.

Dr. Sylvester je včeraj sklical posvetovanja tistih članov proračunskega odseka, ki pripadajo večini. Posvetovali so se, kako pravočasno rešiti proračun. Sklenili so, da se pouče o načrtih vlade. Izbrali so pododsek, ki predlaga, kako rešiti proračun, oziroma začasni proračun. Načelnika proračunskega odseka dr. Chiarija so naprosili, naj se posvetuje tudi z opozicijo, kako rešiti pravočasno proračun. Proračunski odsek je včeraj nadaljeval razpravo o proračunu notranjega ministrstva. Govorili so dr. Mayr, dr. Kolischer, Nemec, Huranda, dr. Adler, dr. Kramar in Kotlař, ki se je čudil, kako da zvezna Nemčija tako sovražno nastopa proti češkim delavcem in obrtnikom.

Brambeni odsek.

Listi poročajo, da je zaslial včeraj cesar Bienenrtha glede na razmere v brambenem odseku. Do zdaj se še ni sklenil glede na veteransko postavu kompromis. Poljaki, nemški svobodomisleci in krščanski socialci delajo z vso silo, da bi omogočili delomožnost brambnega odseka.

Seja načelnikov

Je napovedana danes. Sklepati nameravajo o programu, ki naj bi ga rešila zbornica pred Veliko nočjo.

Slavka v predilnici končana.

Včeraj popoldne se je stavka tekstilnega delavstva v tovarni končala. Po 11. uri se je podala deputacija stavkarskega odbora pod vodstvom načelnika J. S. Z. dr. Zajca v tovarno h glavnemu ravnatelju g. Döringu, da bi se s spomenico v roki pogajali o zahtevah stavkajočega delavstva. Po daljši konferenci je prišel glavni ravnatelj sam v Ljudski dom, kjer je bilo ves dan stavkajoče delavstvo zbrano. Ravnatelj, ki vodi še le nekaj mesecev ljubljansko predilnico in ki si je tekom tega kratkega časa osvojil simpatije vsega delavstva, je bil od strani delavstva z velikimi ovacijami pozdravljen in sprejet. Nato so se začela pogajanja vpričo zbranega delavstva. Prebrala se je spomenica in razpravljala se je točka za točko. Delavstvo je doseglo gotovo tri četrtine svojih zahtev. Plača se jim je zboljšala od 20 do 30 odstotkov. Zagotovila se jim je podpora za brezdelni čas v tovarni. Predilni nadmojster in blagajničarka se morata priučiti slovenščine in knjigovodja Debevec, ki je mimogrede omenjeno velik liberallec pred Bogom in ljudmi, ostane pri svojih knjigah in se nima od sedaj naprej med delavstvo nič več utikati!

Uradnik Debevec, zaradi katerega se je vsa stavka začela, se lahko uči pri od njega toli preziranem delavstvu kavalirstva in velike prizanesljivosti, s katero je delavstvo njemu nasproti pri tej stavki postopalo. Naj mu ostane ta dogodek v vednem spominu, da je delavec človek, ki zahteva človeškega ravnanja in spoštovanja od strani tistih, ki jim služi, ne pa oholega preziranja. Naj bo hvaležen delavstvu, da ni stavilo glede njegove osebe višjih in strožjih zahtev in da ostane v tovarni.

Pogajanja so se vršila od pol 2. do pol 4. popoldne, nakar se je delavstvo mirno in veselo razšlo. Stavkalo je približno 300 ljudi. Stavko so začeli delavci in delavke sami popolnoma nedogovorjeno in nepričakovano. Delavstvo je organizirano v lastnem strokovnem društvu in pa v J. S. Z. Stavko samo, ki je bila ena najkrajših na Kranjskem

in ki je trajala komaj dva dni je vodilo načelstvo J. S. Z., katere načelnik dr. Ivan Zajc je tudi posredovanje med delavstvom in tovarno prevzel in spretno stavko končal. Delavstvo je ostalo ves čas mirno, ni delalo nikakega nasilja in je bilo oba dneva skoraj nepretrgoma v Ljudskem domu zbrano, kjer so se vršili štirje shodi po § 2. Pogodbo so podpisali od strani tovarne glavni ravnatelj Döring, od strani J. S. Z. pa dr. Ivan Zajc in odbornik M. Moškerc. Danes jutraj je šlo zopet vse delavstvo na delo in predilna tovarna kaže zopet lice kakor prejšnje dni.

Ob koncu svojega poročila nam je le dostaviti, da je pokazal glavni ravnatelj pri stavki, da je mož, ki mu gre blagor delavstva k srcu in je takoj uvidel, da tako kakor je bilo dosedaj v tovarni, res ne more več iti.

Na drugi strani pa ne smemo prezreti, da gre zasluga, da se je stavka tako srečno končala, J. S. Z. in njenemu načelniku deželnemu odborniku dr. Ivanu Zajcu, ki je vso zadevo tako spretno dovršil. J. S. Z. pa moramo čestitati na lepem uspehu, ki ga ima zaizvajati v taki kratki dobi svojega življenja in opozarjamo vse slovensko in hrvaško delavstvo nanjo! Zadnji teden je imela J. S. Z. podučni tečaj, ta teden pa je pokazala na praktičen način, kako umeva in zastopa delavske koristi. Predilnemu delavstvu je pa ta izvanredni dogodek oči odprl tako, da bo vse delavstvo pristopilo k Jugoslovanski Strokovni Zvezi. Vsi delajte na to, da pristopa naše delavstvo k Jugoslovanski Strokovni Zvezi, tej moderni naši strokovni organizaciji!

HRVAŠKI SABOR

Je včeraj razpravljala o adresi hrvaškemu kralju. Prvi je govoril dr. Budisavljevič, ki se izjavi za po koaliciji predlagano addresso, ki obsega vse trpljenje in pritožbe ljudstva. Nato se je pečal z veleizdajskim procesom. Ko napada zagrebskega policijskega načelnika Sporčića, mu zakliče Radić: »To so špijske zgodbe, ki ne spadajo sem!« Ko čita dr. Budisavljevič Steinhartova pisma, mu zakliče Radić: »Ne smemo trpeti, da bi se tu čitala nemška pisma!« Predsednik opominja govornika, naj ostane pri stvari, nakar nastane tak ropot, da predsednik prekine pol ure sejo. Po Budisavljevičevu govoru ban dr. Tomažič, ki očita koaliciji, da dela zgolj na to, da bi njega strmoglavila in da zavira delovanje sabora. Ostati pa hoče na svojem mestu, dokler to zahteva narodova korist in dokler ne izvede stavljenih mu naloge. Koalicijo prosi, naj ne zavira delovanja sabora. (Viharni ugovori. Klici: »Ne dopustimo, da bi postopali z nami, kakor se postopa z otroci! Nimate pravice, da nam dajete lekcije!«) Poslanec Pribičević je odgovarjal banu. Časnikarji so danes zahtevali od saborjevega predsednika, naj ukrene, da bodo imeli v žurnalistično ložo zgolj časnikarji in ne tudi organi policije pristopa. Podpredsednik dr. Papratović je izjavil, da bo želji ustregel.

Dnevne novice.

Naši liberalci. Vedno hujše so nasilnosti, ki jih vrše Lahi proti Slovanom v Istri. »Slovenski Narod« pa zdaj agitira, naj gredo še Slovenci v Rim proslavljati one elemente, od kojih naši Lahi dobivajo materijelno in moralno podporo v svoji gonji zoper primorske Slovence in Hrvatce! Naši liberalci so ali blazni ali pa so že tako propali, da se ponujajo celo že laške mu irendentarskemu mobu. »Corriere della Sera« piše glede na nameravano Steinwenderjevo romanje v Rim, da je on sam kriv, če so se pojavile zdaj težave, ker so se nemški liberalni poslanci pri tem obnašali tako, kakor da predstavljajo avstrijski parlament, kar da je spravilo v slabo voljo ne samo ostale avstrijske stranke, ampak tudi oficijelne kroge v Italiji in »Corriere« namiguje pri tem celo na kralja. Morebiti bo pa Viktor Emanuel kaj bolj potolažen, če se Steinwenderju naši liberalci pridružijo, ker potem bo res cel parlament — brezglavih ljudi skupaj. Če bi Dante še živel, precej bi se eno božanstveno komedijo spisal.

Izsiljevalci. Znani slovenski, liberalni časnikar na solnčnem jugu izustil je nekoč za liberalnega revolver-žurnalista značilne besede: »Slab je žurnalist, ki ne zna od švajggeldrov živeti«. Tudi v Ljubljani so ljudje, ki se ravna po besedah svojega liberalnega kolega in skušajo živeti od »švajggelda« v tej ali oni obliki. »Jutrovi« agenti so izsiljevali od trgovcev in obrtnikov inserate z grožnjami, da jih bodo sicer napadali v listu, kar se pravi, da jim bodo z napadi v listu skušali gmo-tno škodovati, ako ne dajo »švajg-

gelda« v obliki dobro plačanega inserata. »Jutrovi« agenti se niso polotili samo liberalnih trgovcev in obrtnikov, izsilili so hoteli inserate tudi od trgovcev in obrtnikov drugih strank ter hoteli imeti inserate celo od takih ljudi, od kojih so morali že naprej vedeti, da bi jim bil insertat v »Jutru« v veliko gmočno škodo. Tako se je priklatil tudi k g. Ivanu Kregarju, pasarju in podpredsedniku trgovske in obrtne zbornice, predrzen »Jutrove« agent, zahtevalo insertat in objednem grožec z napadi v listu, katerega je pa g. Kregar samoobsebi umevno primerno spodrepil. Izsiljevanje inseratov je šlo tako daleč, da so se nekaterniki, ki se grožnjam »Jutrovih« agentov niso udali, čutili primorane obvestiti o tem kaznivem počenjanju trgovsko in obrtno zbornico, ki je s pretnjo takojšnje kazenske ovadbe radi hudodelstva izsiljevanja, nadaljno izsiljevanje inseratov preprečila ali vsaj omejila. Znano je, da se je z napadi na neko posojilnico najedenkrat prenehalo, potem ko je nek gospod merodajnemu faktorju te posojilnice nasvetoval, da bi se zamoglo z denarjem napade preprečiti. Različne resnične, največkrat pa naravnost izmišljene in iz trte izvite, zasebne in nezasebne zadeve se hlastno popisujejo s prozornim namenom, ki ga v Srbiji prav dobro poznajo. Vsa javnost se je čudila, ko so mladini namah prenehali objavljati članke, polne napadov in najhujših obdolžitev različnih kaznivih dejanj na nekega znanega magnata iz Kranja. Nekaj jednakega se je poizkusilo pri g. Kregarju. V svojo sredo so sprejeli mladini sebi popolnoma enakorodno, propalo človeče, znanega tatu, ponejevernika in izsiljevalca, ki ga dosedaj še pardoniramo samo radi njegove nedolžne družine. Informatorjeve lažnjive navedbe so pograbili mladini kot primerno sredstvo za izsiljevanje. Pričelo se je z napadi na g. Kregarja, združenimi z obdolžitvami različnih, naravnost izmišljenih dejanj, ki naj bi jih zagrešil pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Kako hudobne in v izsiljevalne svrhe zlagane so vse obdolžitve, jasno in brezdvomno kaže dejstvo, da je trgovska in obrtna zbornica pred par dnevi izrekla g. Kregarju z izvolitvijo za podpredsednika svoje veliko zaupanje. Tu so mladinski izsiljevalci slabo naleteli. G. Kregar ni zgoraj omenjeni liberalni kranjski magnat, ki ima črno vest, umazane roke, a svitle ramenjake. G. Kregar ima mirno vest in čiste roke, je mož, ki uživa obče spoštovanje in se nima ničesar bati. Vse to izsiljevalno početje ni imelo za mladine zaželjenega uspeha v okrogli obliki. Le kličite naprej državnega pravdnika, mistificirajte v to svrhu »Tagespošto«, pozivljajte višjega državnega pravdnika! Mladini, je vse zastoj! Da bi šlo državno pravdnništvo tako diskvalificiranemu listu na roko s tem, da bi se odzvalo njegovemu pozivu, reklo bi se podpirati izsiljevanje, bilo bi javno pohujšanje in očitno znamenje, da se nahajamo že v srbskih razmerah. Tako daleč, hvala Bogu, pri nas še nismo prišli! Duh državnega pravdnništva, ki se kliče, pa bode prej ali slej pobral informatorja in njegovo nečedno in lažnjivo »Jutro«.

Liberalna častikraja. Franc Šušteršič, gostilničar pri »Slepem Janezu« v Zapužah, zvesti oproda Zirovnikov, je na občnem zboru strojne zadruga v Dravljah zasluženega g. župana Belca po stari liberalni maniri začel napadati, da je zlorabljal kmetijsko podružnico šentvidsko, jo izkoriščal, da je naredil več dolga, kakor ga je dobil, da je tako zadolžil in zavozil, da ni mogel več naprej, in da jo je moral sramotno zapustiti. »Slepi Janez« je računil, da bo g. župan z znano svojo potrpežljivostjo ta očitana mirno spravil. A se je motil. G. Belec mu je dal priliko svoje dolžitve pred sodiščem dokazati. Res je imel nastopiti liberalni Šušteršič dokaz resnice, ki pa je podal te-le uspehe: G. župan Belec je kot predsednik podružnice kmetijske družbe tej posojal denar, ne da bi za to dobil kake obresti, posojal je orodje za popraviljanje strojev kmetijske podružnice, ne da bi za to kaj računil, v njegovi delavnici so se stroji kmetijske podružnice popravljali brezplačno, zapustil je znatno več premoženja, ko je odstopil, kakor ga je ob nastopu prevzel! Kaj takega imajo liberalci za izkoriščanje. Seveda liberalcu se zdi neumljivo, kako bi mogel kdo zavzeti predsedniško mesto, ne da bi to mesto izkoriščal. Okrajno sodišče je obsodilo Franceta Šušteršiča zaradi častikraja na 100 K globe ali na 10 dni ričeta. Z obsodbo pa »Slepi Janez« ni bil zadovoljen, nego je šel svojo sramoto kazat še pred deželno sodišče, ki pa je pri vzklenci razpravi dne 15. t. m. reklo, da naj bo »Slepi Janez« zadovoljen z globo 100 K,

obenem pa mu je naložilo tudi stroške Belčevega zastopnika dr. Pegana.

Nova doba na celovski gimnaziji. Na celovško gimnazijo je prišel tekočim letom nov ravnatelj. Ta moč izprašuje ob začetku leta dijake, kakor jim daje znamke za ljudsko kuhinjo, ali so Slovenci ali Nemci. Kakšne naravnost neverjetne razmere vladajo sedaj na tem c. kr. zavodu, nam kažejo tudi sledeči slučaj. Ravnatelj izroči dijaku N. iz 6. razreda pozivnico, da mora na sodišče zaradi drugega dijaka. Proti zadnjemu se je vršila sodnijska preiskava zaradi tatvine. Ravnatelj: »Kako pa poznate storilca?« N.: »Sva skupaj stanovala.« Ravnatelj: »Je-li Slovenec?« N.: »Da.« Ravnatelj: »Od takega se pač to lahko pričakuje!« N. na tako žalitev slovenske narodnosti nikakor ni mogel molčati ter je odgovoril: »Oprostite, saj je bil storilec nemškega mišljenja.« Ravnatelj nato: »Take predznanosti ne morem prenašati!« ter je spod. dijaka N. skozi vrata. Nekemu drugemu dijaku je ravnatelj rekel: »Na tem zavodu se ne poslužujte slovenščine v občevarjanju!« Prejšnji ravnatelj je pa izrečno naglašal, da on Slovincem ne more prepovedati slovenskega občevarnega jezika. Ne glede na to, da vpliva tako postopanje ravnatelja gimnazije zelo neugodno na dijaštvo, je ravnateljjevo ravnanje tudi skrajno netaktno in za Slovence žaljivo. Ali se hoče zaneesti na ta način že med dijaštvo narodnostno sovraštvo in slepa kruhoborska strast. Naj nikakor ne mislijo prizadevati faktorji, da bomo Slovenci k takim pojavom molčali in da bomo klobute, prizadete nam od c. kr. uradnikov mirno vtaknili v žep! Se imamo višje instance, kjer bomo potrkali, če bi se enaki slučaj ponavljali in javnosti bomo izročili brez pardona vsak Slovence žaleč slučaj. Naj gospodje torej pomislijo, da so c. kr. uradniki ki so prisegli, da bodo spoštovali državne postave, med njimi tudi § 18 temeljnih zakonov!

Dvorni svetnik in finančni ravnatelj gosp. Alojzij Kliment se ne poteguje, kakor smo se na pristojnem mestu informirali, za podpredsedniško mesto pri deželnem finančnem ravnateljstvu v Brnu. Vse te govorice se neosnovane in mi smo le veseli, da go spod dvorni svetnik, ki je vsled svoje dobrohotnosti obče priljubljen, ne zapusti Kranjske.

Rdeči krokodili se jočejo. »Arbeiter Zeitung«, glasilo avstrijskih socialnih sleparjev, objavlja strašno ogorčene članke o nasilstvih in grozodejstvih, ki jih izvršujejo nemški nacionalci pri volivnem boju v Warnsdorfu na Češkem, da preprečijo izvolitev socialnodemokratskega kandidata Nemški nacionalci baje rdečkarje in sultirajo, jim šipe pobijajo in jih bojkotirajo. — Rdečkarji so zadnji, ki imajo glede tega pritoževati. Znano je, da ni hujših beštij kakor so socialni demokrati ob volitvah. Ne šamo da sleparijo bolj kakor katerakoli stranka, ampak oni nasprotnike dejanske napadajo kakor n. pr. na Dunaju, kjer so agitatorje nasprotnne stranke skoro do smrti pobili ali pa v Berlinu, kjer so aranzirali tak bojkot, da se je vsa kemu stidilo. O brutalnostih naj rdečkarji kar molče. Na Francoskem je socialnodemokratski tajnik Durand Rouenu delavce pozval na umor, da pobijejo nekega reveža, ki ni maral štrajkat! Bil je ta tajnik zato tudi smrt obsojen, a ga je Fallières seveda iz strahu pred socialisti pomilostil. Rdeči krokodili naj k nasilnostim molče, zakaj nobena nasilnost ni tako grda, da je socialni demokrati ne prekosili.

Koroška deželna vlada je v Brežah prepovedala plakat Pijevega društva, ki se je končal s pozivom: »Auf zum Kampfe für unser Recht, für Gott, Kaiser und Vaterland!« Na zahteve liberalcev je baron Hein odredil, da ima ta plakat konfiscirati. Hein tore ne izpreobrača zdaj kozolcev samo na slovenskem, ampak tudi na nemškem katoliškem dvorišču. Možu zdaj cel pozivi »Für Kaiser und Vaterland!« niso več všeč. Morebiti vlada vendar sedaj izprevidi potrebo tega moža pošlati v penzijo, kjer se mu ne bo trebalo jeziti nad patriotičnimi plakati, ki g. kot namestnika cesarja v Celovcu tak zelo v nemškonacionalne oči bodejo.

Znani profesor Sombart je pred tedno soboto v dunajski »Uraniji« predaval o »Kulturi kapitalizma« in po udarjal, da ima moderna kultura toliko hib in povzroča toliko zla, da jo treba vrniti se k verskoetičnim ideam lom davnine. Kultura liberalizma je piškava, to uvidijo zdaj vsi količkaj izobraženi duhovi.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand, ki biva sedaj s svojo družino n

Brionskem otoku, je nameraval za kratek čas posetiti Trst, da bi si tam ogledal gradnjo novih vojnih ladij. To pot je pa za nekaj časa odložil, ker so se med moštvo jahte »Lacroma«, katere je bila ob Brionskem otoku cesarski družini na razpolago, pojavili služajski škrlatice. Jahta je priplula v vojno luko ter se jo je postavilo iz službe. Slučajski škrlatice so v zadnjem času v Pulju precej pogosti.

— **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Novem mestu** ima v nedeljo dne 19. t. m., na praznik sv. Jožefa skupno sveto mašo v frančiškanski cerkvi ob 7. uri zjutraj. Poje društveni pevski zbor. Zvečer istega dne priredi v svojem domu družinski večer, ker na ta dan slavi 24. god svojega zaščitnika, sv. Jožefa. Za zabavo pri družinskem večeru je sestavljen zanimiv program. Vljudno vabi društvo k skupni sveti maši in družinskemu večeru člane, podporne člane in prijatelje društva. — **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov.**

— **K. Novakovi dedščini.** Župni urad v Ribnici nam piše: Ker se pri podpisnem župnem uradu neprestano zglašajo »dediči« ogromne Novakove »zapuščine«, objavljamo, da so z umrlim v sorodu le tisti, katerih rod poteka iz Ribnice hiš. št. 98 od leta 1792. dalje. To leto je bil namreč rojen Jurij, ki je zapustil dotično premoženje, sin Matije Novak in Neže Kontin kot prvorojenec. Postavni dediči so torej le bratje in sestre in njihovi nasledniki. — K temu pojasnilu župnega urada še omenjamo, da se je za vsa druga potrebna pojasnila vprašalo na merodajnih mestih, odkoder pa še ni odgovora.

— **Za okrožnega zdravnika v št. Vidu nad Ljubljano** je imenovan dose-danji okrožni zdravnik v Trebnjem, dr. Mako Dereani.

— **Napačni zastopnik kranjskega deželnega šolskega sveta na Hrvaškem.** Po Hrvaškem je hodil te dni neki pustolovec, ki se je nazival Anton Martinek ter se je predstavljal šolskim voditeljem kot odposlanec kranjskega deželnega šolskega sveta, ki ga je poslal na Hrvaško, da proučava ondotno šolstvo. Slepjar je v šolah prisostvoval poduku in napravljati si beleške. Šolski voditelji in učitelji so sleparja povsod imenitno pogostili kot zastopnika bratskega slovenskega naroda in preskrbeli najboljša prenočišča. Slepjar je izsleparyl pri mnogih učiteljih posojila, mnoge je pa ponoči ukradel in izginil. Za sleparjem vodijo sledi do Zemuna, od koder je skoro gotovo pobegnil v Srbijo.

— **Slovenske poroke v Ameriki.** V Reading, Pa., se je poročil dne 20. svečana t. l. g. Anton Jaklič, doma iz Gri-belj z gđ. Ano Rozman, doma iz Bor-šta, fara Zozemelj na Dolenjskem. — V Roundup, Mont., sta se poročila g. Franc Petek in gospodična Frančiška Petek, doma iz ribniškega okraja.

— **Razpisane učiteljske službe.** 1. Na trirazredni ljudski šoli v Koprivniku eno učno mesto v stalno nameščenje. Rok do 8. aprila. Okr. šolski svet Kočevje. — 2. Na štirirazrednici v Cerknici eno učno mesto za moške proslilce v stalno nameščenje. Okr. šolski svet Logatec. Rok do 1. aprila. — 3. Nadučiteljska služba na dvorazrednici v Črnem vrhu nad Idrijo. Okr. šolski svet Logatec. Rok do 20. marca 1911.

— **Smola se drži včasih tudi umetnikov.** O tem zna povedati italijanski baritonist Nunzio Rapisardi. Pred par dnevi je še srečno pel v operi »I pescatori di perle« v gledališču »Fenice« v Benetkah, vesel, da bo v kratkem pel v Peterburgu v gledališču »Imperial«, s katerim se je pogodil za par nastopov. Podal se je s svojo soprogo na potovanje. Toda med potjo, ko je hotela dvojica prestopiti rusko mejo in se nista mogla legitimirati z drugim, kot z izkaznico petrograjskega gledališča »Imperial«, so ju aretirali, zamenjujoč ju z pričakovanimi italijanskimi anarhisti. Rapisardi ne zna ne rusko in ne nemško, temveč le italijansko in francosko, straža je pa umela obratno. V strogo zastraženi celici sta trpela par ur; nato so Rapisardi na Dunaju predstavili ruskemu in italijanskemu poslaniku, odkoder sta se vrnila nazaj v blaženo domovino, ker bi Rapisardi v Petrogradu vsled prestanih muk ne mogel peti.

— **Pomočniški zbor obrtné zadruga na Bledu** ima svoj občni zbor na dan 19. marca v prostorih hotela Mangart na Rečici ob 3. uri popoldne.

— **V konkurzu** je trgovka Kristina Kolar na Kalu pri Sv. Petru na Krasu.

— **Odlikovani ognjegasci.** Za 25-letno vestno delovanje v gasilnem društvu je deželni predsednik odlikoval s častno svetinjo Franceta Miheliča in Antona Zupančiča v Vevčah in Janeza Lebeza v Borovnici.

— **Za 40letno zvesto službovanje** sta odlikovana s častno svetinjo rudarja Jernej Zonta in Franc Repar v Idriji.

— **Srbsko meso v Zagrebu.** Včeraj je došel v Zagreb sedmi vagon govejega in svinjskega mesa iz Srbije, ki je jako dobre kvalitete, kot pišejo zagrebški listi.

— **Poveljnik vojne luke** ekselencija viceadmiral Julij pl. Ripper bo praznoval 20. marca petdesetletnico svojega aktivnega službovanja. Ta, za razvoj naše vojne mornarice, posebno pa za razvoj puljske vojne luke tako zasluženi admiral ne bo praznoval tega svojega pomembnega jubileja v mestu, kateremu je vedno posvečal vso svojo pozornost, namreč v Pulju, ampak se poda te dni z jahto »Fantasie« v Dalmacijo, kjer bo nadzoroval tamošnje posadke.

— **Ponesrečeni rojaki v Ameriki.** V Calumetu se je ponesrečil rojak Jožef Kregulj. Zadel ga je takozvani »skip«, ko je hotel odpreti vrata k rovu in ga na mestu usmrtil. — V Romadupu je zgorel Slovenec Anton Špore, ko je vplaval v peč petrolej.

— **Novo politično društvo v Trstu.** V Trstu se je ustanovilo politično društvo »Partito cristiano sociale in Trieste«.

— **Otrok zgorel.** V Cerovem na Gorškem se je 12. t. m. v nedeljo vnela hiša Ivana Humarja in je zgorel tudi tri mesece star otrok.

— **Pozor na dva agenta,** ki nosita seboj kovčeg s križem in kapelico za na mizo in en molek. Kake 4 krone vzameta predplačila, čez teden bo pa prišlo po poštnem povzetju in bo treba plačati še 7 ali 8 kron za to, kar ni vredno dve kroni, da, kar ne vzamem jaz niti zastonj. Če bo sploh prišlo? sicer pa je bolje, da ne pride. Toda prodajata v korist pogorelcov in nove cerkve v Pischelsdorfu a. d. Leitha, N. Ö. Ima namreč eden slovensko tiskano prošnjo, naj bi mu župnik podpisal v knjižico, da se je zglasil in naj mu da moža, ki bi ga po fari spremljal. Takrat še nisem dvomil, da ne bi bilo priporočilo pristno, vendar svojega podpisa nisem dal, ker nisem zato, da bi na tak način denar iz ljudi izvajal. Rekla sta nato, da torej v naši fari ne bosta prodajala, ampak da gresta kar naprej doli v Zagorje in proti Litiji. Drugi dan pa zvem, da se že dolgo tukaj klatita in da ljudje že povprašujejo, če je po pošti že prišlo naročeno. Gosp. urednik, poglejte, če obstoji župni in poštni urad Pischelsdorf a. d. Leitha, N. Ö. V Andreau ni tega kraja. Orožniki, poglejte njih dokumente. Prošnjo za pogorelce, če je ponarejena, seveda ne bosta orožnikom pokazala. Župniki in učitelji, svarite ljudi pred dvomljivimi agenti. A.

— **Ponudbeni razpis. — Vrhstavnne zgradbe.** C. kr. državno železniško ravnateljstvo odda v postaji Tržič stavbna dela za razširjenje naprav za blagovni promet. Pojasnila daje tudi oddelek III. c. kr. železniškega ravnateljstva v Trstu in c. kr. železnico vzdrževalna sekcija I v Ljubljani.

— **Dvorni svetnik Josip Pučič.** Deželni gozdarski nadzornik, višji gozdarski svetnik Josip Pučič v Trstu je dobil naslov in značaj dvornega svetnika.

— **Visok dostojanstvenik umrl,** v četrtek je v Monakovem umrl nagle smrti grof Artur Baguer, brat grofa Silvija Baguer, stanujočega v Gorici. Grof Baguer je stopil kot španski odposlanec na belgijskem dvoru v pokoj in se je ravno hotel pripeljati v Gorico k bratu, da se tu stalno nastani.

Ljubljanske novice.

lj **Ženska in politika.** Včeraj zvečer je predaval v Ljudskem Domu dr. Mirko Božič o »Ženski in politiki«. Po kratkem obrisu zgodovine boja žensk za politične svoboščine je g. predavatelj razmotrival vzroke in ugovore, ki govore za in proti političnim pravicam ženske v javnosti. V svojih izjavah je dokazal, da ne morejo nasprotovati političnemu delovanju žensk v javnosti nikaki oziri, tudi ne s katoliškega stališča, ker je ženska enakovredna z moškim. Pravice do javnega sodelovanja v politiki ima ženska, ker za to sodelovanje ni treba drugega kot pravega razumevanja javnih razmer. Predavanje je bilo ob koncu živahno aklamirano ter bomo ob priliki še kaj več poročali o tem res zanimivem predavanju.

lj **Zahvala.** Predilno delavstvo se tem potom najprisrčneje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da se je naša stavka tako hitro in uspešno končala. Posebej še: glavnemu ravnatelju Döringu, načelniku J. S. Z. dež. odborniku dr. Ivanu Zajcu, vsem odbornikom

J. S. Z., ki so nam na strani stali ves čas stavke, oskrbništvu Ljudskega doma, ki nam je prostore prepustilo, in vsem tovarišem in tovarišicam, ki so tako krepko slovo držali in s tem k uspehu stavke pripomogli. V organizaciji je moč in zmaga! — Ljubljana, 15. marca 1911. — Skupina J. S. Z. in Strojno društvo v ljubljanski predilni tovarni.

lj **Seja predsedstva Zveze Orlov** se vrši jutri 16. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer.

lj **Celotni zbor »Ljubljane«** ima danes v veliki dvorani »Uniona« vajo. Ker imam več sporočil za vse, prosim polnoštevilnega odziva. — Zborovodja!

lj **Cerkveno odlikovanje.** Sv. Oče papež Pij X. je podelil z diplomom z dne 27. februarja t. l. tukajšnjemu lekar-narju gospodu Gabrielu Piccoli z ozirom na njegove velike zasluge zlasti na polju krščanskega usmiljenja za-služni križec »pro Ecclesia et Pontifice«. Ker je gospod G. Piccoli delavni član pri stolni konferenci sv. Nikolaja Vincencijeve družbe, mu je vsled pooblastila presvetlega gospo-da knezoškofa, pokrovitelja družbene-ga, izročil diplomom in križec stolni prošt Jan. Sajovic pri konferenčni seji v ponedeljek dne 13. t. m.

lj **Rotovski mali ljudje.** Danes nekoliko o pritožbah mestne policije, ti-ste uboge policije, ki ima težko služ-bo, priznanja pa prav nobenega ne in tudi ne plačila, ki ga zasluži. S plača-mi policije se ne bomo danes bavili, dasi nikakor niso take, kakršne bi morale biti v sedanjih razmerah in je tu treba znatnega zboljšanja. Opozoriti moramo na nekaj, kar ni prav. Mestna policija nikdar ne zna, kdaj da mora v službi. Policija mora delati službo 24 ur, 24 ur je prosta. Socialni politiki so svojo sodbo o 24urni nepre-stani službi že podali. Po železnica-h je danes 24urna služba že odpravljena, ker ni mogoče človeku redno delati službo 24 ur in 24 ur počivati. Pri vo-jakih je to nekaj drugega. Tam pride-jo pri stražni službi v pošte mladi ljudje in vojak ne gre vedno na 24urno stražo, razen kratke dobe ob mane-vrih, kadar ostane v garniziji stražni oddelek. Že sedaj se bo moralo misliti na to, da se glede na službo uvede pri ljubljanski policiji drug turnus, ker to ne zahteva zgolj korist stražnikov sa-mih, marveč tudi korist javne varno-sti v Ljubljani. Policijski stražnik ne more pa tudi znati, če bo tistih 24 ur tudi res prost. Če pride kaj ymes, mo-ra delati tudi ob svojem prostem času službo. Tako je bilo ob demonstraci-jah in tako je bilo tudi ob zadnjem ljudskem štetju. Gotovo, ljudsko štet-je je važna stvar, važna v znanstve-nem, socialnem in narodnem oziru kljub famoznemu avstrijskemu obče-valnemu jeziku. Vpregli so ob zadnjem ljudskem štetju v službo tudi vso pro-sto policijo. Morala je dostavljati tis-kovine in morala je poizvedovati ka-kor tudi skrbeti za to, da je dobila ljudi, ki stanujejo tudi pozimi na pro-stem, po šupah in po sličnih takih kra-jih, ki jih zglasilni urad ne more imeti v evidenci. Skratka: ljudsko štetje je dalo posla čez uradne ure in čez služ-beno dobo policiji, dalo je tudi posla uradništvu. Uradniki so dobili, kar je popolnoma pravično, nagrado glede na čezurno delo in sicer od 30 do 300 kron. Nikakor pa ni pravilno in ni, da se na policijo niso spomnili, ki ni do-bila niti vinarja za službo, ki jo je mo-rala povodom ljudskega štetja delati ob času, ki naj je namenjen počitku. To ni prav in to najostreje obsojamo in zahtevamo, da dobi tudi policija primerno nagrado za delo, ki ga je morala ob tej priliki napraviti v svo-jem prostem času. Mi odločno zahteva-mo, da se v tem oziru napravi red in naj se ne dela razločka, ker če dobi uradnik popolnoma upravičeno, kar naglašamo, nagrado, jo mora dobiti tudi policijski stražnik in dobiti bi moral nagrado tudi sluga dostavlja-vec za tisti čas, ko izven uradnih ur dostavlja po mestu strankam akte. Nobene nagrade ne dobi tudi policija za drugo izredno službo. Ko se je zad-njič vozil srbski kralj skozi Ljubljano in pred leti nemški cesar, je morala vsa službe prosta policija stražiti že-lezniško progo. To je pravilno, a pra-vilno zopet ni, ker se nihče spomnil ni, da bi morala biti za to službe pro-sta policija odškodovana. To so le ne-kajere točke, ki osvetljujejo, kako sla-bo je skrbel liberalni obč. svet za svo-je ljudi. Mi bomo skrbeli, da dobi tudi ljubljanska policija, kar ji gre po pra-vici: poštenemu delu res pošteno pla-čilo!

lj **Štefe pri »Jutru«.** Štefetu se je včeraj zahotelo spoznati поближе druž-bico, ki se skriva za »glavnim in odgo-vornim urednikom Plutom«, ker prihajajo včasih na Štefeta vprašanja, ako

je vredno tožiti Plutov list. Ta list je bil sicer že po svojem glavnem ured-niku diskvalificiran, po včerajšnjem Štefetovem posetu v uredništvu »Ju-tra« pa se bo na ta list še manj dalo, ker sedaj vemo, kako malopomembne in malomodre osebe se skrivajo za tem listom. Iz napadov, ki jih mrgoli zadnji čas po »Jutru«, je Štefe pograbil najnovejši napad, ki je tako lažnjiv kot vsi ostali, ter je včeraj popoldne z ve-likim samozatajevanjem tožil Milana Pluta ter predlagal takojšnjo hišno preiskavo v slovenskem panoptiku. V uri, ko se zbira Plutov generalni štab, sta krenila preiskovalni sodnik in Štefe v »Učiteljsko tiskarno«. Preiskovalni sodnik je odprl vrata zarubljenega uredništva in zbranemu generalnemu štabu predstavljal — Štefeta. Bil je uprav užitek gledati, kako je odpirala usta in bulila oči v vlažni sobici zbrana gospo-da. Pri eni zarubljenih miz je sedel — mestni tržni nadzornik Rib-nikar, ki je obširno svoje telo naslo-nil nazaj na stol in gledal Štefeta, ka-ker bi predenj stopila njegova nevesta, »Posebno me veseli, da Vas tu dobim,« ga je pozdravil Štefe — zakaj, bo Rib-nikar že izvedel. Poleg Ribnikarja je stal slikar karikatur Gaspari, fant, ki se tako rad vrti okoli naših ljudi. Če bi drugače ne našli v generalnem štabu »Jutra«, kot tega moža, bi se po-set izplačal. Od drugih oseb je omeniti še generala bum-bum Frančiška Pir-ca, ki je znan po svojih šrapnelih na Pluta, dalje Zalarja, kateremu so postavili k mizi krematorij — železno peč, v kateri zažiga svoje papirnate ostanke. Na mali mizici poleg Zalarja stoji mrtvaška glava, kot znak minlj-i-vosti »Jutra«. Nasproti Ribnikarju je sedel zastopnik »Jutrove« inteligent-nosti dr. Lah, ki je prej jemal ljudem dobro voljo s svojimi kot zamotana čreva dolgimi romani in ki sedaj opravlja isto delo z »Jutrovimi« noti-cami ter bije na »Jutrovemu« papirju oster boj za prvenstvo s pariškim ro-marjem Levstikom, ki bi tvoril pravzaprav vreden zaključek »Jutro-vega« kroga, v katerem pa smo opazili še odlično jugoslovansko moč, Bro-zovič a, ki prinaša v uredništvo klo-base in kruh. Temu nasproti je sedela še neka »moč«, ki je bila zaglobljena v srbske časopise in je bila videti precej izstradana — sploh možje, ki bi tvorili veliko veličino, če bi kdo skupaj seštel — njihove dolgove. Če kdo pri našte-vanju teh odličnih oseb misli, kaj dela toliko ljudi cel dan za dve in pol strani »Jutra«, naj blagohotno pomisli, da je treba »Jutro« napolniti z izmišljoti-nami. Ko sta si ta poparjeni jutranji cvet ogledala, sta preiskovalni sodnik in Štefe stopila v drugo sobo k cvetu vseh cvetov, Milanu Plutu. V tej sobi je pravzaprav upravnništvo in ekspedi-cija, ki se od drugih upravništev odli-kuje po tem, da ima več ljudi, pa no-bene kase. Milan Plut je začel otepati s kufrasto svojo glavo, na kateri se semtertja vidi kaka nikeljnasta proga, ter je pričel kričati na preiskovalnega sodnika: »To je nasilstvo!« Preiskoval-ni sodnik ga je poučil, česar g. Plut še ni vedel, da je taka preiskava popol-noma postavna in da se mu bo slabo godilo, če ne neha kričati. Plut je nato izjavljaj, da bi vse pretrpel, samo tega ne, da bi Štefe brskal po njegovi mizi. Preiskovalni sodnik ga je zopet poučil, da bo Štefe pokazal, kaj naj se pre-brska. Nato se je pričelo spravljati v red Plutovo mizo, na kateri je bila na vrhu Gasparijeva risba Zupančiča, pod njo in okoli nje pa več mesecev stara pisma, nekatera prav zanimiva in ka-rakteristična. O tem pa drugič. Tudi po drugih mizah se je nekoliko premetalo, rokopaša, zaradi katerega je Štefe vlo-žil tožbo, se pa ni našlo. Štefe je izja-vil, da bo stavil še druge predloge, da se pisca dobi. »Oh Ribnikar!« je pri tem nekdo zasepetal za Štefetovim hrbtom, Plut je pa pristavil: »Če ga bom hotel, ga bom izdal, če ne, pa ne« — kar bodi v primerno svarilo vsem, ki pisarijo v »Jutro«. Naposled je bil sestavljen in podpisan o preiskavi za-pisnik. Iz strogo higijeničnih ozirov si je Štefe takoj, ko je odložil Plutovo držalo, prste obrisal. Končno je Plut blagovolil izreči svoje priznanje, češ, da je bil obisk dober dovtip in da bo tudi on prišel v »Katoliško tiskarno«. Štefe mu je rekel, da ga veseli, če ga je kaj naučil, posnemati pa vsak zna. Ako ga obišče, mu svetuje, da pride samo s sodnikom. Tak obisk pa bo Plut moral drago plačati — ker da bi ne bil toliko nobel, da bi ob tej priliki ne poplačal raznih dolgov, ki jih ima pri raznih »klerikalcih«, si skoro misliti ne mo-remo. Za vsak slučaj bomo take opo-mine že naprej pripravili in mu jih pri obisku izročili.

lj **Radikaleci in »Kranjska hranil-nica«.** Zalostno ulogo igrajo gobezdavi 20 septembrovci. Vse njihovo upitje je

sedaj končano s tem, da so postali popolnoma odvisni od »Kranjske hranilnice« in da se Ribnikarjeve neslanosti tiskajo na strojih, ki so last »Kranjske hranilnice«. To je treba vnovič konstatirati, da se te junake prav spozna. »Kranjska hranilnica« je namreč dala na hišo, ki je sedaj last »Učiteljske Tiskarne«, prejšnjemu lastniku Kleinu na prvo mesto 40.000 K, in sedaj je prava gospodarica prostorov, v katerih se zbira Ribnikarjeva družba, »Kranjska hranilnica«. Ribnikar mora torej »delati« pod streho »Kranjske hranilnice«. »Radikalni« »voditelji« postajajo vedno bolj tragikomični.

Ij **Skrivalnica.** Danes je list mladincev po pomoti priobčil skrivalnico, na kateri »Jutro« osle kaže. Če se to skrivalnico natančno pogleda, se vidi, kako Plut »Učiteljski Tiskarni« in drugim dolžnikom osle kaže.

Ij **Ljudski oder** ima danes, v sredo, ob 8. uri v odborovi sobi Ljudskega Doma važno sejo.

Ij **Srebrna poroka.** Danes praznuje gosp. Ivan Lapajne, c. kr. poštni kontrolor v pok. svojo srebrno poroko. Še na mnoga leta!

Ij **Brezskrbno življenje** je imel že dalje časa sem 15 letni hlapec Franc Koch, rojen na Sedmograškem, kateri se je ločil od svojih starišev in delal »kšeft« na lastno roko. Ker je izvrsten telovadec, se je produciral med vožnjo po vlakih, v Ljubljani pa po raznih lokalih in ob priliki tudi kradel. Bil je tudi prijatelj kinematografa. Te dni je bil zopet pri kinematografski predstavi in se vtihotapil iz vrste III. razreda na II. razred. Tam je opazil v bližini žensko srebrno ročno torbico neke dame, v kateri je imela tudi 10 K denarja. Takoj je bila v njegovi posesti. Ojunačen po tem uspehu je Koch posetil tudi večerno predstavo, in sicer si je izbral I. prostor. Ker je dama tatvino naznala policiji, je ta poštenjakoviča aretovala in našla pri osebni preiskavi ukradeno torbico. Oddali so ga sodišču.

Ij **Nadebuden mladenič.** Pred dvema leti je 13 letni sin nekega tukajšnjega obrtnika ukradel doma 2134 K ter z njimi pobegnil na Reko, kjer je bil aretovan in je zato dobil kot mladoleten 10 dni zapore. Nato se je šel v Kranj učiti pekarske obrti, kjer je zopet izvršil neko tatvino in bil zaradi te obsojen na tri tedne zapore. Nato je prišel zopet domov in v očetovi odsotnosti vlomil v stanovanje ter ukradel srebrno uro z verižico, suknjo in 400 K denarja ter se odpeljal v Trst. Ko je denar zapravil, se je javil policiji, katera ga je poslala odgonskim potom v Ljubljano. Sedaj so ga izročili deželnemu sodišču.

Ij **Čegava je tobačnica?** Policija je aretovala neko tatvico, pri kateri se je našla poleg drugega tudi tobačnica s črkama I. B., katere lastnik je pa neznan in naj se zgleda pri policijskem uradu.

GOLJUFIJE OGRSKIH OBLASTI.

Ogrsko notranje ministrstvo objavlja suho izjavo, ki izvaja, da se došli darovi tistim, ki so jim ob znanem požaru v Okoritu zgoreli svojci, niso razdelili in da sta za to odgovorna podžupan in upravne oblasti, ki nočejo kljub vsem zahtevam ministrstva predložiti imenika tistih, ki naj bi bili dobili darove.

KOŠUTOVO ZDRAVSTVENO STANJE

se je poslabšalo. Zdravniki so mu ukazali, da se mora zelo varovati. Nihče ne zna, kdaj da bo mogel zapustiti posteljo.

BOSANSKI SABOR.

Kakor se poroča iz Sarajeva, se sodi v poslanskih krogih, da bo zasedanje bosanskega sabora končano v približno enem mesecu. Proračunska debata bo trajala kakih 14 dni. Temu bo sledilo posvetovanje o obligatni kmečki odvezi, ki bo trajalo en teden, v nadaljnjem tednu pa se bodo obravnavale peticije, predlogi in splošni gozdarski zakon, ki ga istotako hočejo rešiti še v tem zasedanju. Tako bo sedanje zasedanje trajalo približno pet mesecev, v številni božične praznike.

ČRNOGORSKI KRALJ NA EVROPSKIH DVORIH.

Iz Cetinja poročajo, da bo kralj Nikolaj odpotoval na Dunaj, v Rim, Pariz, Peterburg in London koncem tega meseca.

ZAHVALA BAVARSKEGA PRINC-REGENTA ČASOPISJU.

Bavarski princeregent Luitpold je poslal vsem časopisom v Monakovem

umetno izdelana pisma s svojo sliko, pod katero je natisnjena sledeča zahvala: »Prisrčna hvala za zveste želje ob mojem 90. rojstnem dnevu. Monakovo, 13. III. 1911. Luitpold, princeregent.« Monakovski listi pristavljajo k temu dejstvu, da je to prvič, da se je kak vladajoč knez zahvalil časopisu za čestitke in to še v družabnem občevanju tako priprosti obliki.

Slajerske novice.

š **Potrjena volitev.** Cesar je potrdil izvolitev načelnika okrajnega zastopa v Slov. Gradu g. Avgusta Güntherja in g. Jakoba Pernata iz Meže ob Dravi kot podnačelnika.

š **Rogatec.** V nedeljo dne 19. marca ima tukajšnje Kat. pol. društvo za ves rogaški okraj občni zbor. Na shodu bo poročal tudi en dež. in drž. poslanec. Shod se vrši pri g. Ogrizeku. Volivci pridite vsi!

š **Sameumor z dinamitno patrono.** V ponedeljek popoldne so našli otroci v gozdu pri Novi vasi v okolici Maribora nekega moža z raztrgano glavo. O tem obveščeno orožništvo je konstatiralo, da je mrtvec 29letni delavec Ivan Sitter iz Pristove, ki je zadnje čase stanoval pri svoji sestri v Novi vasi. V usta si je vtaknil dinamitno patrono, jo zažgal in tako izvršil sameumor. Kaj ga je privedlo do tega čina, ni znano.

Volivcem kmečkih občin v sodnih okrajih:

Trebnje, Litija, Višnja gora, Radeče, Mokronog in Žužemberk!

Dne 21. t. m. imate voliti novega deželnega poslanca.

Vaši zaupniki so se zjediniili na gospoda

IVANA VEHOVEC-A,

župana in posestnika v Žužemberku.

Drage volje Vam priporočamo njegovo izvolitev, ker vemo, da bo mož na svojem mestu.

Volivci! Kot zavedni pristaši Slovenske Ljudske Stranke idite dne 21. t. m. na volišče in oddajte svoje glasove **složno** za kandidata S. L. S., ki je gospod

IVAN VEHOVEC,

župan in posestnik v Žužemberku.

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, dne 6. marca 1911.

Zvršilni odbor S. L. S.

Dr. Ivan Šusteršič,

tč. načelnik stranke.

× × ×

Volivci kmečkih občin v sodnih okrajih Trebnje, Litija, Višnjagora, Radeče, Mokronog in Žužemberk. Opozarjamo Vas, da dobro pazite na svoje legitimacije, ki jih je treba k volitvi seboj prinesiti (brez legitimacije ni mogoče voliti). Pazite na glasovnice, ki jih je treba izpolniti pravilno: Ivan Vehovec, župan v Žužemberku. Tudi pri tej volitvi je **volivna dolžnost in mora vsak voliti.** Zato vsi kot en mož na volišče za kandidata Slovenske Ljudske Stranke!

Telefonska in brzojavna poročila.

PRORAČUNSKI ODSEK DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 15. marca. Proračunski odsek je danes dalje razpravljao o notranjem ministrstvu. Minister Wickenburg je izjavljal, da bo treba upravo reformirati. Poslanec Gostinčar se je pritoževal, da se prepočasno rešujejo zadeve za pomoč po uimah. Poslanec dr. Korošec je predlagal, naj se črta postavka 590.000 kron, ki je določena za ljudsko štetje.

PONEVERJENJE PRI ČEŠKEM EKSPORTNEM DRUŠTVU.

Praga, 15. marca. Državno pravdnštvo je vložilo obtožbo proti bivšemu ravnatelju češkega eksportnega društva, Potmesilu, ki je poneveril nad 10 tisoč kron.

SESTANEK NEMŠKEGA CESARJA IN LAŠKEGA KRALJA.

Rim, 15. marca. Kralj Viktor Emanuel odpotuje v Benetke, da pozdravi nemškega cesarja, ko se pelje na Krf.

BRAT SRBSKEGA KRALJA.

Belgrad, 15. marca. Princ Aseniz Karagorgjevič, brat srbskega kralja in polkovnik telesne straže ruskega cara, bo v kratkem imenovan za poveljnika srbskih konjenikov.

IZ RUSKIH VSEUČILIŠČ.

Peterburg, 15. marca. Trinajst vseučiliških profesorjev je odslovljenih iz službe.

RAZŠIRJENJE TIFUSA PO RIBAH.

London, 15. marca. V velikem delu Angleške se je v zadnjih mesecih pojavil tifus, ki je zahteval zelo mnogo žrtv. Državni zdravstveni odbor je dognal, da se je v številnih slučajih razširil tifus z uživanjem rib, ker so bile ribe bacilonoske.

(Radi danes ponoči nanovo padlega snega so telefonske zveze z Ljubljano pretrgane.)

POTOVANJA SRBSKEGA KRALJA.

Belgrajska »Politika« poroča, da so vesti o potovanju kralja Petra na Dunaj neresnične, pač pa misli srbski kralj v aprilu obiskati v Parizu francoskega predsednika republike, Fallièresa.

MOBILIZACIJA ZJEDINJENIH DRŽAV

hitro napreduje. Vlada naglašja po svojih listih, da mobilizira zato, da vzdrži nasproti Mehiki nevtralnost in da prepreči intimno zblizanje Mehike z Japonsko. Američane tudi razburja, ker si je zagotovila neka japonska prekmorska družba pri Campani pristanišče. Neki južnoameričanski poznavalec razmer izjavlja, da obstoja nevarnost vojske med Japonsko in Zedinjenimi državami, ker hočejo Japonci zasesti Filipinske otoke. Japonski gre za to, da prične vojsko, predno se zgradi Panama prekop.

BOJI V MEHIKI.

Polkovnik Mason, znan pustolovec, ki se je udeležil revolucije v Hondurasu in v Nikaragui, opisuje boje med mehiškimi revolucionarji in vojniki pri Casas Grandeju. Na vsaki strani se je borilo več stotin mož. Brzostreljanje vstašev je poglajalo vojake v beg. Neki Američan se je predrzno postavil na čelo vstašev in je usmrtil 20 vojakov, dokler ni tudi sam padel zadet s kroglo v glavo. Tudi neki drug Američan je usmrtil 20 vojakov. Major Hay in njegovi tovariši so metali dinamitne bombe, ki so jih zažigali s svojimi smodkami. Posledice so bile grozne. Ko je voditelj vstašev videl, da obstaja nevarnost, da ga vojaki obkolijo, se je umaknil. (To poročilo je res pustolovsko.)

DAVEK NA NEOŽENJENCE.

Berolin, 14. marca. Oldenburški deželnozbornski poslanec pl. Lewetow je predlagal v finančnem odseku deželnega zbora, naj se obdavči neporočene moške in ženske, ki so stari nad 30 let, vendar ne nad 50 let, kakor tudi vdovec in vdove v tej starosti brez otrok, z 10 % dokladami, ako imajo več kot 4200 mark letnih dohodkov. Predlog je bil sprejet od večine odsekov. V odseku se je predlagalo, naj znaša ta davek 50 % doklado.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

Razne stvari.

Velik požar na Dunaju je uničil Brandovo tvornico v Ottakringu. Tvornica je obsegala 28 delavnic. Škoda je zelo velika. Dva gasilca sta se ranila pri gašenju.

Vihar na Bodenskem jezeru je divjal 13. t. m. Utonil je ob tej priliki neki mašinist.

Poročniki pobegnili pred roparji. V Viterbu bi se morala vršiti porotna razprava proti članom roparske družbe Camora, a se ni mogla pričeti. Nad 50 porotnikov je vložilo izpričevala, v katerih dokazujejo, da niso sposobni za porotnike. Predsednik porotnega sodišča je izjavil, da je že precej časa znal, da bodo predložili porotniki ateiste, kljub temu je izbral 19 porotnikov in odredil drugo žrebanje. Ko so se dostavljala porotnikom vabila k razpravi, se je pokazalo, da so razen treh vsi porotniki zapustili Viterbo, tisti trije, ki so ostali, pa niso sposobni za porotnike. Razpravo so morali zato odgoditi.

Vsled neprevidnosti ustrelil mater. V Essenu je 19letni sin ravnatelja tamkajšnjega mestnega gledališča ustrelil vsled neprevidnosti svojo mater z revolverjem, iz katerega je hotel pobrati patrone.

Policija na konjih varovala ženske hlače. V Brnu je neka konfekcijska tvrdka poslala na promenado neko svojo uslužbenko v hlačnem krilu. Prtem je došlo napram dami do velike demonstracije, pri čemur je morala posredovati policija na konjih, da je ubranila žensko v hlačah pred množico. Policija je ulice izpraznila te onemogočila nadaljno promenado v notranjem mestu. V teku demonstracije je bilo aretovanih sedem oseb.

Nečak Garibaldi, Josip Garibaldi 26letni inženjer, je strasten vojščak. Odlikoval se je med drugimi zlasti v grško-turški vojski. Sedaj pa je bil v bitki pri Casas Grandas ranjen. Govor se o njegovi smrti, katera se z ene strani dementuje, z druge pa potrjuje.

Uvoz krompirja v Brazilijo po poročilu avstro-ogrskega generalnega konzulata v Londonu je jako znaten. Zlasti iz Francoskega se ga mnogo eksportira. Cena 1 kg znaša 400 Rajsova.

Grof Apponyi tepen. Ameriški socialisti pretepli ogrskega grofa Apponyija. List »Clevelandska Amerika« poroča: Čikago, 25. februarja. Ogrski »grof« Apponyi, ki se je prišel hvallat v Ameriko, je bil v petek v tem mestu tepen. Imel je neki govor v dvorani na Vanburen St., kamor je prišlo tudi mnogo Apponyjevih rojakov, Mažarov, ki so socialisti. Motili so ves čas Apponyjev govor in kričali v dvorani. Konečno je pa policija s surovo silo iztirala Slovake in Mažare na cesto. Tu se je pa pričel šele pravi tumult. Komaj se je prikazal Apponyi na cesti, da bi šel do avtomobila, je začelo padati po njem, in časopisi poročajo, da je odšel s krvavo butico domov. Policijske rezerve iz petih postaj so morale nastopiti, da so razgnale množico, ki se je tam nabrala na tisoče. Baje so dobili v dvorani, kjer je govoril Apponyi, tudi dve bombi, katere je pa policija hitro sknila. Najbrž so bile tam samo za strah.

Zasledovanje hudočelnika na morju.

Iz Berolina se poroča: V Wylavici je bil umorjen meseca decembra bankir Amol. Morilci so pobegnili. Šele čez en teden so dognali, da so umorili bankirja neki Rus, Liszt, neki natakard Padura in neki ključavničar Pednarz. Pred 14 dnevi sta se vrnila Padura in Pednarz nazaj v Galicijo, a ko sta izvedela, da ju zasledujejo, sta pobegnili v Ameriko. Berolinska policija je zdaj odposlala z brzoparnikom nekega policista v New York z naročilom, da aretira ob izkrcanju Paduro in Pednarza. Berolinčan se pripelje en dan prej v New York, kakor morilca. Kapitan ladje, na kateri se vozita morilca, je po brezžičnem brzojavu obveščen, da pazi na morilca.

Nazadovanje izseljevanja. V prvih dveh letošnjih mesecih je izseljevanje iz Evrope povsod močno nazadovalo. Iz Avstro-Ogrske se je v teh dveh mesecih izselilo mnogo manj ljudi kot v istem času prejšnjega leta.

Krotilca raztrgala levinja. Iz Pariza poročajo, da se je v cirkusu v Villancourtu 12. t. m. dogodil grozen prizor. Ko je namreč stopil krotilec Ahmed v kletko, se je najprej umaknil neka levinja plašno v ozadje. Med produkcijo pa je skočila zver na krotilca ter ga pobila s šapami na tla. Prihiteli so pazniki ter odgnali zbesnelo levinjo z železnimi drogovi od krotilca, ki so ga smrtno ranjena in nezvestnega le s težavo spravili iz kletke in odpeljali v bolnišnico.

Hlačna krila — reklama za cirkus. V Črnovicah sta se 12. t. m. pojavili na najbolj prometnem trgu dve elegantni neznani dami v hlačnih krilih. Seveda ste takoj vzbudili splošno zanimanje. Množica ljudi okoli obeh dam je vedno bolj naraščala in kmalu se je našlo tudi dovolj cestnega moba, ki je dami insultiral, da ste morali bežati. Kmalu se je raznesla vest, da ste neznanki umetni jahalki cirkusa »Henry«, ki pride v nekaj dneh v Črnovice, ter da ste hoteli s pomočjo hlačnih kril vzbuditi samo pozornost na svoje produkcije. Obe dami sta odpotovali iz Črnovic v Lvov, da tudi tamkaj s hlačami napravite reklamo za svoj cirkus.

Grozovitost kuge. »Ruskoje Slovo« je prineslo neko sliko, ki jo je dobilo iz azijskih pokrajin, kjer razsaja kuga, in ki kaže kugo v vsej njoni grozi in strahoti. — Slika kitajske železniške



H. SUTTNER
Ljubljana Mesming

urar prva največja domača
exportna tvrdka ur zlatnine
in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška var-
stvena znamka

„IKO“



postaje v Fuanu — — — Vlak, ki je dalje časa neprestano vozil skozi kitajske pokrajine, mora priti vsak čas na postajo. Po peronu hodijo semtertja železniški uradniki s popolnoma zakritimi obrazi v obrambo proti kugi. Vlak prihaja namreč iz pokrajin, kjer kuga najbolj razsaja. Končno privozi na postajo, počasi, ječe in škripaje. Človek pričakuje, da se bodo vrata vagonov brzo odprla in da bodo ljudje, siti dolge vožnje preko glave, radostni poskakali iz tesnih kupejev. Vlak ima samo vozove najnižje vrste, ker s tem vlakom potujejo samo ubožni ljudje. Ničesar se ne premakne — — — čaka se, ali ne bo li izstopil na postaji, ki je drugače zelo živahna, kak potnik. A vse ostane mrtvo. Kondukterji v svojih čudnih maskah prično klicati: »Fuan! Izstopite iz vozov!« Toda nihče se ne prikaže. Sprevedniki tekaajo ob vlak, odpirajo vrata vozov in kličejo neprestano: »Fuan! Fuan!« Vse izgleda, kakor da so vozovi prazni. Toda pri oknih se vidi, kako vise na kljukah posamezni deli oblek in kako je naložena prtljaga pod stropovi, kar dokazuje, da so v vlak potniki. Predno da postajenačelnik znamenje za odhod vlaka, se mu začne dozdevati, kaj pomenja ta čudna tišina. Sam z masko na licu pokliče okoli sebe ostale uradnike ter se z njimi nekaj tiho pogovarja. Nato se začuje sproščeno odprt vrata železniških vozov ječanje in pri-
tajeno ihtenje. Posamezni uradniki se spno na stopnice ter pogledajo v vagon. Vsi prestrašeni skočijo nazaj; videli so grozen prizor. Črna smrt je namreč zavladovala po lesenih klopek železniških vozov in večino potnikov pokosila s svojo koso. Za nekoliko časa, kar se je vlak vozil skozi okužene pokrajine, je skoro polovico potnikov podleglo kugi, tako da je železnica vozila skoro sama mrtva trupla! Drugi, ki jih še ni pobrala smrt, so čakali nanjo v zadnjih zdihljajih. Odtod ta tišina, ko je došel vlak na postajo. Ogromni stroj, ki je služil navadno samo prometu, je vozil od mesta do mesta, od vasi do vasi, kugo. To je bil mrtvaški vlak v pravem smislu besede.

Razstavljene patentovane iznajdbe.

Železnični uradnik gosp. Zvonimir Masle bo razstavil v izloženem oknu tvrde Iglje na Mestnem trgu v Ljubljani troje svojih iznajdb.

Prva iznajdba je samodelujoči pokladalec pokalnih in svetlobnih signalov, ki prepreča trčenja vlakov, katera bi nastala, če bi strojevodja vsled megle, snežnega meteža, ugasnene luči, nepazljivosti i. t. d., ne opazil, da stoji signal »na stoj!« — torej da proga pred njim ni prosta.

Aparat je kovinast, obstoječ iz dveh delov. V enem teh delov je na kroglicah lahno tekoče, deloma zobato kolo, ki se vjemata z nad njim ležečim prožnim drogom, na konci katerega je pritrjen pokalni in svetlobni signal (patrona). Če stoji kolo v normalnem stanju, kroži v aparatu skozi kontakt in elektromagnet električen tok, ki privlači na kolesu pritrjeno sidro in vzdržuje kolo v normalnem stanju. Če pa vlak ta tok prekine s tem, da pritisne na kontakt pod šino, — kar je pa možno le, če preti nevarnost, če stoji signal »na stoj!« — spusti elektromagnet hipoma sidro na kolesu, močno okrog kolesa zavito pero zavrti kolo, ki se ujema z zobmi prožnega droga in ga porine tako daleč ven, da obleži pokalni in svetlobni signal na železnični tračnici. Pri tem se pri sicer popolnoma zaprtem, proti mokroti in prahu varnem aparatu odpre dvoje vrat in se ene potem zopet zapro, da ne odlete kosci pokalnega signala v aparat. Obenem se aparat sam zavaruje, da ne more nato nihče več premakniti prožnega droga nazaj v aparat, kot čuvaj, ki ima ključ; to doseže čuvaj v drugem delu aparata. Kakor hitro se sproženo kolo zavrti, zadene na kolesu pritrjeno sidro na menjalo električnega toka in sklene takoj nov trazen tok. Tudi ta tok je v zvezi s postajo, kjer zazvonijo v znamenje takoj električni zvonec in alarmira tako dolgo, dokler nista postavljena, vedno po dva, kakih 10 metrov oddaljena in medsebojno električno zvezana aparata, v svojo normalno lego. Seveda se aparata istočasno sprožita in položita vsak po en pokalni signal na tračnico. Aparatov pa ni moč nikakor postaviti na-

zaj v normalno lego, če bi pozabil nakloniti čuvaj le en pokalni in svetlobni signal, ali če bi bil le en pokalni signal od vlaka že poškodovan.

Tak aparat pride vzdian v beton poleg tira. V mali razdalji pred prvim aparatom pa je pritrjen pod železnično šino kontakt, ki je električno zvezan s prvim aparatom in z postavljalnikom stojičega signala v postaji. Če bi peljal vlak mimo na »prepovedan uvoz« stojičega signala, sprožita se hipoma oba pokladalca in položita vsak po en pokalni in svetlobni signal tik pred vlakom na tračnico, ki se vsak razleti s silnim pokom in rdečim žarenjem, strojevodji in drugemu osebju v znamenje, da preti nevarnost in da je vlak nemudoma ustaviti.

Naprava se da rabiti na eno in dvotirnih železnicah in nimajo nanjo vožnje železničnih vozov in dražin nobenega vpliva. Ker se položijo pokalni signali le v trenutku nevarnosti, ne ovirajo nobenega prometa in se ne pokvarijo, ker niso dežju in solcu izpostavljeni.

Poleg tega je izložen še nek pomožen železnični aparat, ki prepreča napako postavljanje železničnih signalov in menjal.

Druga iznajdba je model svečine kapice, začasno še iz kovine, mesto iz predelanega stekla. Svečine kapice preprečajo okapanje sveč.

Tretjo iznajdbo nam predočujeti risbi: higijenično posodico za sol in poper, ki se bo gotovo prav lahko udomačila v vseh kulturnih državah, v hotelih, gostilnah, zdraviliščih, kopališčih, pri boljših družinah itd. Posebno v hotelih in gostilnah se zlasti pri pometanju dviga obilen prah, donešen iz ceste, in se z vsemi svojimi bacili vseda na sol in poper dan za dnevom. Prepreden bo s tem dotik s soljo in poprom tudi nalezljivo bolnim osebam itd. — V poniklanem, z lepim (figurativnim) okrasom obdanem oklepu, ki se zadaž zaklene s ključkom, je steklena posodica za sol ali poper, ki se spodaj sirmo zožuje in konča v malo odprtino. Odprtino zapira mal zaklopec, katerega drži kvišku pero. Vrh vsake posodice za sol ali poper je gumb, in če se pritisne nanj, se vsiplje sol ali poper v poljubni količini. Združeni posodici nosite napise: »V obrambo zdravja!«, »Sol«, »Poper«.

Mnenje gospoda cesarskega svetnika dr. W. Harajewicza Dunaj.

Gospod J. Serravallo Trst.

Z velikim veseljem Vam poročam, da rabim že več let v svoji praksi Vaš izdelek Serravallovo Kina-vino z železom. Imel sem izvrstne uspehe, posebno pri izčrpanih mladeničih, bledičastih in pri konvalescentih po influenci ali malariji in to me izpodbuja, da še naprej predpisujem Vaš izdelek.

Dunaj, 16. aprila 1909.

Dr. W. Harajewicz.

Najboljša 5109

oblika v kateri se za katerikoli namen zavziva ribje olje, je brez dvojna Scott-ova emulzija ribjega olja-zapnehtni in natronovini-hypophosphiti. Ribjega olja nemorete zavrti, ker povzroči slabost in pehanje? Torej, Scott-ova emulzija Vam bode napravila veselje. In še ena točka je važna: Scott-ova emulzija je bistveno zdravilno močnejša, učinkuje hitrejšje kot navadno ribje olje, to se pravi z drugimi besedami, da more

Scott-ova emulzija

napraviti to, kar se z navadnim ribjim oljem ne more doseči. Poskusite sami.

Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vseh lekarnah.

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306*2 m, sred. zračni tlak 736*0 mm

D	Čas opazovanja	Stanje b. metra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	P. padavina v 24 urah v mm
14	9. zveč.	724.1	1.1	sl. sever	sneg	
15	7. zjut.	20.7	0.3	sl. jug.		42.3
	2. pop.	23.4	5.2	sl. jvzh.	sk. obl.	
Srednja večerajšnja temp. 3.8; norm. 3.2.						

: Naročajte „Slovenca“ :

849

Potrlih sre javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena, dobra stara mati, sestra in teta, gospa

Adalberta Tratnik

zasebnica

danes ob 1. uri zjutraj po kratki bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče v 70. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki preblage pokojnice se bodo blagoslovili v četrtek dne 16. marca t. l. ob 5. uri popoldne v hiši žalosti v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 20, nato prepeljali na južni kolodvor in odtod v Smartno pri Litiji.

Pogreb v Smartnem se vrši v petek dne 17. marca t. l. od desetih dopoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 15. marca 1911.

Žalujoči ostali.

I. kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

852

Mestni učitelj Fran Galé javlja v svojem in v imenu svoje soproge ter svojih otrok Rozike in Gabrijele vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njegov preljubi in nepozabljeni sinček

Stanislav Galé

učence I. razreda ljudske šole

po kratkem in mukopolnem trpljenju, danes 14. marca ob 3. uri popoldne v 7. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v četrtek, 16. marca ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Ilirska ulica 21, na pokopališče pri sv. Križu.

Preblagega pokojnika priporočamo v molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, 15. marca 1911.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.	
Budimpešta, 15. marca.	
Pšenica za april 1911	11.50
Pšenica za maj 1911	11.35
Pšenica za oktober 1911	10.55
Rž za april 1911	8.09
Rž za oktober 1911	7.85
Oves za april 1911	8.64
Koruza za maj 1911	5.64

Gremij trgovcev v Ljubljani

naznanja svojim članom, da smejo biti v nedeljo dne 19. marca t. l.,

ker pade na ta dan praznik sv. Jožefa, v smislu dež. zak. 31. oktobra 1905, št. XI, vse trgovine odprte

od sedmih zjutraj do dvanajstih opoldne ter od treh do šestih popoldne.

Načelnikov namestnik: Iv. Mejač l. r.

Ženitna ponudba.

Srednjih let, izobražen, samski posestnik, lepe in velike domačije na Gorenjskem v prijetnem kraju blizu postaje in trgovca, želi radi nepričakovanih domačih razmer, osobito radi pomanjkanja znanja stopiti v dogovor z gospodično v starosti do 30 let v svrhu poročitve. Imenovana naj bi bila razumna, mirna, pridna in varčna gospodinja, katera bi s pridnostjo in veseljem znala vsa gospodinjstva hišna dela bodisi v kuhinji, na vrtu, polju, ali pri živini, voditi sploh celo gospodinjstvo. Želi se gospodinja iz dobre, poštene boljše kmečke hiše, seveda s primerno doto. Prijazne resne ponudbe blagovolijo se doposlati do 20. marca na upravnništvo „Slovenca“ pod „Srečna bodočnost 1000.“ Stroga tajnost na obe strani zajamčena.

Gospodinje zaupaju

svoje dragoceno perilo najboljšemu in najpopolnejšemu prašku iz mila, pralnemu ekstraktu

Ženska hvala.

Popolno nadomestilo za beljenje perila!

Pralni prašek je zaupljiv predmet; da obvarujete Vaše drago perilo pred škodo, čuvajte se pred manjvrednimi ponaredbami.

Organist in cerkvenik

se sprejme s 1. aprilom t. l. v službo v v št. Gotardu pri Trojanah. Plača: Lepo prosto stanovanje z gospodarskim poslopjem, krog hiše sadni vrt, lepe rodovitne njive itd. Redi lahko kravo, do 6 prašičev in perutnine kolikor hoče. Ima bogato biro, denarni poboljšek od cerkve in sejmšča ter lepo stolnino. Prednost imajo oženjeni, ki imajo morda že lastne otroke pevce, ki znajo društveno delovati in opravljati mogoče tudi tajniški posel pri občini, za kar je plača posebej. - Služba ni težavna, a plodonosna. Kraj je lep, ljudstvo dobro. Prosilci naj se zgledajo pri župnem uradu v št. Gotardu, pošta Trojan. 848

CYCLES

KINTA

KCL

Modeli 1911 splošno pri-
ljubljanih
„Kinta“ koles so došli.
Blagovolite si jih ogledati, ali
zahtevajte ilustrovani cenik!

K. Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Specialna trgovina s
kolesi in posameznimi deli.

VILA „JEŽICA“

Novo zgrajena vila z modernimi sobami in električno razsvetljavo v središču blizu zdravil. parka se cenjeni gospodi toplo priporoča.

MARIJA NAGLIČ v Opatiji.

Pri nabavi spomladanskih oblek za gospode in deco upoštevajte pozornost na najnovejšo konfekcijsko turdko

MAČEK & KOMP. V LJUBLJANI

Franca Jožefa cesta št. 3 v obližju glavne pošte

Trgovina je med opoldansko uro tudi odprta. Postrežba jako solidna ter zelo nizke cene.

Naročajte izborni šentjanski premog!

Kdor je kedaj kuril z njim, ne opusti ga nikdar več!

Po analizi, izvedeni po c. kr. geologičnem držav. zavodu na Dunaju, potem po dr. A. Glusen, profesorja kemične tehnologije na c. kr. veliki šoli za poljedelstvo na Dunaju in konečno po laboratoriju „Združenih mostecko-duchevskih rudarskih revirjev ima šentjanski premog 4059—4738 kalorij in 7.96—11.67% pepela in se potemtakem more vzoporejati z najboljšim češkim rujavim premogom.

Cena mu je 2 K 40 h za 100 kilogramov;
tedaj nižja, ko cena vsacega drugega premoga.

Naročila sprejemajo razen prodajalne pisarne šentjanske premogokopne družbe v Križevniški ulici 8, II. nadst. v hiši g. Urbanca s sedeže tvrde: Fr. Babič, Dolenjska c.; S. Kavčič, Prešernova ul.; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; J. Mencinger, Sv. Petra c.; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Uradn. gosp. dr., Kongresni trg. — Naročila in denar za premog sprejema Ljud. Kotnik, trg. v Sp. Siskli. — Za sprejemanje naročil, in za inkasiranje je opravičen g. Jos. Baraga.

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakkega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

838 Mlad 3 trgovski pomočnik

vešč manufakturne in špecerijske stroke, želi primerne službe. Naslov pove upravništvo „Slovenca.“

Pivovarna Mengeš

ustanovljena leta 1818.

JULIJ STARE

ustanovljena leta 1818.

Zaloga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19. (Telefon št. 248.)

priloga svoje izborni vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivov sodčkih in steklenicah.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Že dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4-20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesniškim življenjem. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaci. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50, (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50).
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
9. zvezek: **Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
10. zvezek: **Roma.** Silvij Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
11. zvezek: **Andrej Hofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
12. zvezek: **Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovalec.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Senoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest. K —90, vezano K 1-70.
8. zvezek: **Pasjeglavci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** I. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Bog v Egiptu. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.
9. Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.
10. zvezek: **Alčovec.** Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2—.
11. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2—.
12. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2—.
13. zvezek: **Dolžan.** Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.
14. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2—, vezano K 3-20.
15. Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.
16. **Zadnji dnevi Jeruzalema.** (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.
17. **Za križ in svobodo.** Igrakaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.
18. Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.
19. **Slovenska apostola.** Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.
20. **Sionišek o sv. Cirilu in Metodu.** Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.
21. **Krek. Turški križ.** (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.
22. Vsebina obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za odrasle tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger: dosedaj 11 zv. po K —80.

- Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odrede ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.
- Vsebina:
1. zvezek: se začasno ne dobi.
 2. zvezek: **1. Vedeževalka.** Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. **Kmet-Herod** ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. **Zupan sardamski ali Car in tesar.** Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. **Jeza nad petelinom in kes.** Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
 3. zvezek: **1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu.** Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. **Sanje.** Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. **Sveta Neža.** Igrakaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
 4. zvezek: **1. Dr. Veznal in njegov sluga Štipko Tiček.** Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. **Vaški skopuh.** Igrakaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. **Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava.** Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. **Zakleta**

- soba v gostilni pri „zlato goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.
5. in 6. zvezek: **1. Garcia Moreno.** Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. **Krčmar pri zvitem rogu.** Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. **Kukavica modra ptica ali boj za doto.** Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. **Sveta Cita.** Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. **Pri gospodi.** Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. **Črevljar.** Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. **Kmet in fotograf.** Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. **Kovačev študent.** Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.
 7. in 8. zvezek: **1. Sinovo masčevanje ali spoštuj očeta.** Igrakaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. **Za letovišče.** Burka enodejanka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. **Občinski tepček.** Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. **Dve materi.** Igrakaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. **Nežka z Bleda.** Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. **Najdena hči.** Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.
 9. zvezek: **1. Na Betlehemske poljanah.** Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. **Kazen ne izostane.** Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. **Očetova kletev.** Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. **Čašica kave.** Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.
 10. zvezek: **1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja.** Igrakaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. **Rdeči nosovi.** Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. **Zdaj gre sem, zdaj pa tja.** Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. **Poštna skrivnost ali začarano pismo.** Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. **Strahovi.** (3 ženske vloge.) K —80.
 11. zvezek: **1. Večna mladost in večna lepota.** Igrakaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. **Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec.** Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. **Prepirljiva soseda ali boljše je kratka sprava kot dolga pravda.** Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.
 12. zvezek: **(Za moške vloge: Izgubljen sin. V jeli. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila, Planšarica.)** K —80.
 13. zvezek: **(Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.)** K —80.
 14. zvezek: **(Za ženske vloge: Junaška deklica Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.)** K —80.
 15. zvezek: **(Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.)** K —80.
- Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Vse te knjige se done v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ibrija“ v Kranju in I. Kraljec nasl. v Novem mestu.

Tehnični birô in podjetje zgradb

Ingenieur H. UHLÍŘ
Ljubljana, Resljeva c. 26.

Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, znanstvena mnenja, prevzeta zgradb

Finno blago za ženske obleke
najdete v veliki izbiri po ugodnih cenah v veliki trgovini

R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Stritarjeve (Spitalske) ulice šte. 5.

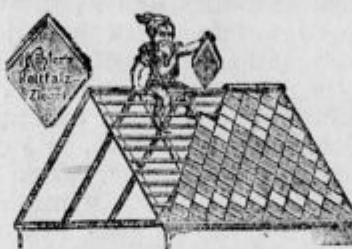
Došle so tudi novosti perilnega blaga, čefirja, fine svilnene in polsvilnene rute in šerpe. Posebno omeniti tudi velikansko izber bele kote-nine in modropolana blaga za rjuhe, cvilha za blazine iz prvih tovarn. Postrežba priznana dobra.

Iz proste roke se proda posestvo
v Bohinjski Srednji vasi šte. 43.

Obstoji iz enonadstropne hiše ob okrajni cesti blizu župne cerkve, iz vrta, njive in gozdov. Več se izve pri posestnici ravnotam.

Tamburice

bi se kupile po ugodni ceni. Kdor bi jih imel, naj naznani ceno itd. K. s. izobr. društvu v Šmartnem pri Litiji.



Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenene cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Urbanus: »Knjiga o lepem vedenju«. Ljubljana, 1910. Izdala in založila »Katoliška Bukvarna«. Cena 3 krone, vez. 4 krone. — O tej knjigi piše dijaški list »Zora«: Naše dijaštvo, posebno ono, ki je raztreseno po provincialnih mestih, večinoma nima dosti prilike, da bi si prisvojilo tekom svojih srednjošolskih študij toliko najnujnejših oblik družabnega kretanja, kakor od njega zahteva življenje, ko zapusti srednjo šolo; zato se pogostokrat opaža bojazljivost in nerodnost v družbi. Res je v tem oziru najboljši učitelj praksa: to se pravi, da ima dijak že od zgodnje mladosti priliko kretati se v olikani družbi, a kjer to ni mogoče, mora to lekcijo nadomestiti knjiga, in tako knjigo nam s tem podaja »Katoliška Bukvarna«. Knjiga je res taka, da nadomesti v vsakem oziru podobne nemške knjige, ki smo jih dosedaj rabili. Naj bi ta knjiga posebno dijaštvu veliko koristila, ker po olikani inteligenci sodijo cel narod, dosedanja naša inteligenca pa je pogostokrat vse prej kakor olikana. Ne trdim, da je v tem bistvo življenja, a tista oblika življenja je, ki jo zahteva svet od tebe, če hočeš, da te bo vsaj po tvojih zmožnostih vpošteval.

»Dekle z biseri«. Ljudska knjižnica, 13. zvezek. Izdala in založila »Katoliška Bukvarna«, Ljubljana, 1910. — Cena 2 kroni, vez. 3 K 20 vin. — O tej knjigi piše dijaški list »Zora«: Spominjam se še, kako je številka za številko »Slovenca« romala po moji rojstni vasi, ko je v podlistku izhajala pričujoča povest. Ljudje so debatirali med seboj in ugrabili, kaj se bo zgodilo z Mirjam in kaj z Markom in kako se bo cela povest izšla. — Zakaj to? Odgovor je lahek: 1. Knjiga je pisana poljudno, v jeziku, ki ga tudi najprostejši težko razume; 2. sužet obstoji iz osebnosti, časov in zgodovinskih dogodkov in procesov, ki so privlačni in zanimivi za vse številne milijone kristjanov, ki so raztreseni po vsem svetu. Ta čas in njegovi zgodovinski nositelji, zibelka krščanstva, — je tudi Slovenecem pustil globoke sledove v duši in zato bo ljudstvo knjigo s hvaležnostjo sprejelo in s koristjo čitalo; 3. čuvstvovanje in svetovno naziranje v knjigi popolnoma soglašajo z mišljenjem in svetovnim naziranjem našega ljudstva. — torej tudi v tem oziru najboljše priporočilo. — Poljuden jezik, znan sužet in res pravi krščanski duh, — to so predpogoji za pravo ljudsko knjigo, in pričujoča knjiga bo sigurno postala v pravem pomenu ljudska knjiga; zato moramo »Katoliški Bukvarni« biti le hvaležni, da vestno izpolnjuje svojo velevažno nalogo med našim ljudstvom.

Za slabokrvne in prebolele!!!

Pijte pravi pristni **Marsala**, stekl. 7/10 K 1'50
Priporoča se tudi **Malaga**, stekl. 7/10 K 2'50
Najfinejše vino **Wermouth** prodaja na debelo po jako nizki ceni 3930 12—1

FRAN GASCILO, Ljubljana, Lingarjeva ul. 1 (za škofijo.)

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in belo polt, se umiva le z **Steckenperld** ali jino mlečno milo (znamka **Steckenperld**, tvrdke **Bergmann & Co.**, Tešna ob Labi. Komad po 80 v se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini s parfumi t. d. 608

Underwood prodira dalje!



Nad 385.000 komadov že v uporabi.

Ceniki in razkazovanje stroja brezplačno.

Ponaredili so ga vsi moderni dobri pisalni stroji bolj ali manj, kar spričuje nad 30 konkurenčnih izdelkov. Toda še nihče ga ni dosegel v trpežnosti konstrukcije in praktičnosti. Ponareja se pa samo dobro blago! Ako rabite pisalni stroj, ki izvršuje delo hitro in dobro, nabaviti si morate tudi vi **UNDERWOOD** in imeli boste večjo korist, nego jaz.

Zaloga: **J. PERKO**, Ljubljana, Sodna ulica št. 3, I. nadstr.



Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave
Veležgalnica kave

: Pristno brnsko blago :

za pomladansko in poletno sezono 1911.

Kupon	1 kupon	7 kron
3'10 metr. dolg,	1 kupon	10 kron
za kompletno	1 kupon	12 kron
moško obleko	1 kupon	15 kron
suknjo, hlače, telov-	1 kupon	17 kron
nik zadostno, stane le	1 kupon	18 kron
	1 kupon	20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20'—, kakor tudi blago za površnike, turistične obleke, svetli kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot rečeno in solidna, dobroznana 467 (80)

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.
Vred direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Priporočamo
novo trgovino

z
manufakturnim
blagom.

Ljubljana
Stari trg
št. 1
(prej bazar).

Največ časa in denarja

prihranite z uporabo stroja 734



Najboljši dikirni stroj

za reševanje korespondence, izročitev naročil, kontrolo telefonskih pogovorov, koncipiranje govorov, dalje pripraven za pisatelje, žurnaliste itd. Prospekti in razkazovanje zastoj pri

The Rex Co., Ljubljana
Šelenburgova ulica 7. - Telefon 38.

V nekem najbolj prometnem mestu na Zgornjem Koroškem se ceno proda pod ugodnimi pogoji

kavarniška
restavracija

Pojasnila daje **Peter Matelič**, konces. posredovalna pisarna, Ljubljana, Skofja ulica 10, Telefon 155. 790

Dinamo stroji, elektr. motorji.
Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrati vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 2073

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany



Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlični iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
„**MERCUR**“ OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Brnočev, Gabionza, N. Gratič, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liborov, Dunajsko Novomesto, Ovitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnice, sreča t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izjavi pri zavarovanju strojev in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Priznana na večja, resnično domača, že 25 let
obstoječa eksportna tovarna.

Franc Čuden, urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Franciskanske cerkve

je delničar

največjih tovarnišvicarskih ur »Union« v Genovi in Bieli
on torej lahko po originalno tovarniških cenah
garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah po
njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetlovno
znane

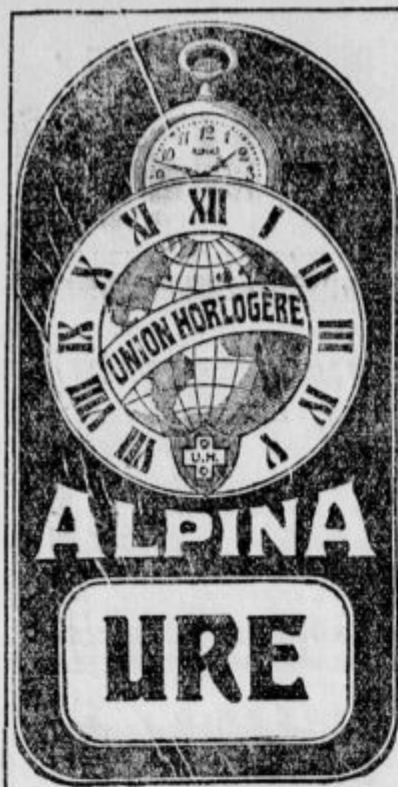
Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem v zlatu, tula, srebru,
nikelju in jeklu

prodaja.

637 1

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. — Ceniki
zastoj in poštne prosti.



Pošljite 70 vinarjev

koj krasen zastor za okno 80 cm visok, 60 cm širok. Da se na mah
vpeljemo damo 100.000 komadov za tako nizko ceno in dobi vsak, kdor
ne bi bil presenečen od lepote in izbornosti ako je brez napake, denar
nazaj. Zastori za okna okrase vsako stanovanje in zabranijo mimo-
dočim gledati v stanovanje. Pri uporabi zastorov zahtevajte že danes
naš najnovejši cenik, ki vam ga pošljemo v začetku meseca marca
zastoj in poštne prosti. Čudili se bode, da dobite za tako malo
denarja tako krasne — zastore. Janez & Josip Scheich, Ljubljana 27, Moravsko.

847

Stavbene parcele

483

ob Dunajski cesti v Ljubljani in na Glincah
pripravne in solne so **na prodaj**. Več se
izve pri lastniku: I. Tribuč na Glincah št. 37.

Kupujte le vžigalice: „V korist obmejnim Slovincem“

Ugodna prilika.

Hiša

na eni najbolj prometnih cest
v Ljubljani z gostilniško kon-
cesijo, s hlevom, gostilniškimi
sobami in vrtom za zelenjav
je na prodaj. Hiša je pri-
pravna tudi za vsaki drugi obrt. V hiši so
prostorne kleti.

Pozve se v Prečni ul. št. 6, pri gosp.
Arzelinu. 810

ANTON ŠARC, Ljubljana

Šelenburgova ulica šte. 5

na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte).

Znano najboljšo platno za rjuhe, bombaževina,
brisačke i. t. d. — Švicarske vezenine. — Znano

2964 najboljšo perilo. — Najcenejši nakup. 2964

-- Opreme za neveste. --

Glavohol in nervoznost sem izgubil odkar nosim

Berserwerke, Dunaj VI/1



Berserwerke, Dunaj VI/1

Berson

gumijevе pete!

677 1

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Umetni kamen (okrasni za fačade, obhajilne
mize, balustrade).

622

Golobi

Ljubljana, Kladezna ulica 5.

različne
barve so
naprodaj
pri last-
niku
Berglez

770 3

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Hiša

sredi vasi ob glavni
cesti (lahko tudi z zem-
ljiščem), pripravna za
vsako obrt se iz proste
roke ceno **proda**.
Vprašati je pri lastniku

J. Turk, Gornji Logatec šte. 46. 769

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadrugne zveze, Dunajska cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov spre-
jema kot gotov denar. — Posojila na zemljišča
daje po 4 3/4 % in 5 % — Daje posojila na amor-
tizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice
in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vloženega denarja jamči 21 kmečkih
občin z vsem premoženjem in davčno močjo.
Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po
pravilih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena,
zato je denar v hranilnici popolnoma varno
naložen in se ni bati nobene izgube. 54

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.